

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของการไฟฟ้านครหลวง

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหาและหาข้อสรุปต่าง ๆ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน โดยที่ลักษณะการศึกษาดังกล่าวจะ แบ่งเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน (พ.ศ. 2511 - 2516) และช่วง ระหว่างวิกฤติการณ์น้ำมัน (พ.ศ. 2517 - 2526) ตามลำดับ

ข้อมูลทั่วไป

การแสดงผลข้อมูลทั่วไปของการไฟฟ้านครหลวงจะแสดงโดยแยกเป็นข้อมูลทั่วไปในช่วง ก่อนการเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน คือ ทำการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2511 - 2516 และข้อมูลทั่วไป ในช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน คือศึกษาต่อจากช่วงแรกแต่เป็นระหว่างปี พ.ศ. 2517 - 2526 ดังแสดงในรายละเอียดตามตารางที่ 1 และที่ 2 ข้อมูลทั่วไปพอสรุปได้ คือ

พื้นที่ในเขตจำหน่าย มีทั้งสิ้น 3,106 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมจังหวัดกรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ โดยในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันคือตั้งแต่ พ.ศ. 2511 - 2516 ได้ขยายพื้นที่ที่จำหน่ายพลังงานไฟฟ้าแล้วจากร้อยละ 20.1 เป็นร้อยละ 35.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.7 ของพื้นที่ทั้งหมด หรือ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนโดยเฉลี่ย ร้อยละ 12.1 แต่เมื่อเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันจากปี พ.ศ. 2517 - 2526 ได้ขยายพื้นที่ที่จำหน่ายพลังงานไฟฟ้าแล้วเพิ่มขึ้น ไปอีกร้อยละ 34.8 หรือมีพื้นที่ที่จำหน่ายไฟไปแล้วเป็นร้อยละ 70.6 ของพื้นที่รับผิดชอบ ทั้งหมด โดยในช่วงนี้มีอัตราเพิ่มเฉลี่ยจากปีก่อนร้อยละ 7.1

ประชากรที่ได้รับบริการ จากปี 2511 มีประชากรในเขตจำหน่ายประมาณ 3.8 ล้านคน จนถึงปี 2516 มีประชากรเพิ่มขึ้นเป็น 4.7 ล้านคน โดยอาศัยอยู่ในบ้านประมาณ 5 แสนหลังคาเรือน ในปี 2511 และเพิ่มขึ้นเป็น ประมาณ 7 แสนหลังคาเรือน ในปี 2516 มีผู้ได้รับบริการใช้ไฟฟ้าถึง 3 แสนกว่ารายในปี 2511 จนถึง 4 แสนกว่าราย ในปี 2516 หรือร้อยละ 62.5 ของหลังคาเรือนทั้งหมดหรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยจากปีก่อน ร้อยละ 7.3 ส่วนในช่วงวิกฤติการณ์ น้ำมันจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นเป็น 5.7 ล้านคน โดยอาศัยอยู่ในบ้านประมาณ 1.1 ล้านหลังคาเรือน

และมีผู้ได้รับบริการใช้ไฟฟ้าถึงเกือบ 9 แสนราย ในปี 2526 หรือ ร้อยละ 79.7 ของหลังคาเรือนทั้งหมด หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยจากปีก่อน ร้อยละ 7.3 เช่นเดียวกับช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน ในขณะที่บ้านที่อยู่อาศัยมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยจากปีก่อน ร้อยละ 5.3 ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน และ 4.9 ในช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันตามลำดับ

จำนวนพนักงาน ก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันพนักงานของการไฟฟ้านครหลวงมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยจากปีก่อนร้อยละ 9.8 และเมื่อเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันอัตราการเพิ่มเฉลี่ยจากปีก่อนมีเพียงร้อยละ 2.6 เท่านั้น โดยพนักงานของการไฟฟ้านครหลวงมีจำนวนประมาณ 4,800 คน ในปี 2511 และมีเพิ่มขึ้นเป็น ประมาณ 10,300 คน ในปี 2526

พลังงานไฟฟ้า จำนวนพลังงานไฟฟ้าที่ซื้อจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเมื่อปี 2511 มีประมาณ 1.9 พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้นเป็น 4.4 พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมงในปี 2516 และเป็น 9.7 พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมงในปี 2526 โดยมีอัตราซื้อพลังงานไฟฟ้าเพิ่มเฉลี่ยจากปีก่อนในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันเพิ่มร้อยละ 20.2 แต่เมื่อเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันมีเพิ่มจากปีก่อนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 8.2

ส่วนจำนวนพลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายให้แก่ลูกค้านั้น เมื่อปี 2511 ได้จำหน่ายพลังไฟฟ้าไปประมาณ 1.7 พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง เพิ่มการจำหน่ายขึ้นเป็น 4.2 พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมงในปี 2516 และเป็น 9.2 พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมงในปี 2526 โดยมีอัตราจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าเพิ่มเฉลี่ยจากปีก่อน ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันเป็นร้อยละ 20.5 แต่เมื่อเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันอัตราเพิ่มจากปีก่อนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 8.2

สำหรับพลังงานที่สูญเสียจากการซื้อมาและจำหน่ายไป มีอัตราเฉลี่ยในช่วงก่อนวิกฤติการณ์น้ำมันและช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันเพียงร้อยละ 6.0 และลดลงเหลือร้อยละ 4.8 เท่านั้น ซึ่งนับว่าประสิทธิภาพของการดำเนินงานดีขึ้น

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของการไฟฟ้านครหลวง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 - 2516

รายการ		2511	2512	2513	2514	2515	2516	เฉลี่ย
พื้นที่ในเขตจำหน่าย	ตารางกิโลเมตร	3,106	3,106	3,106	3,106	3,106	3,106	3,106
พื้นที่จำหน่ายไฟฟ้าแล้ว	ตารางกิโลเมตร	623	690	756	847	994	1,112	
เพิ่ม (ลด) จากปีก่อน	ร้อยละ	10.7	10.8	9.6	12.0	17.4	11.9	12.1
ร้อยละของพื้นที่จำหน่ายหลังไฟฟ้าแล้ว	ร้อยละ	20.1	22.2	24.3	27.3	32.0	35.8	
ประชากรในเขตจำหน่าย	ล้านคน	3.8	4.0	4.1	4.3	4.5	4.7	
เพิ่ม (ลด) จากปีก่อน	ร้อยละ	4.0	3.9	4.0	4.2	4.2	4.6	4.1
จำนวนบ้านอยู่อาศัย	ล้านหลังคาเรือน	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.7	
เพิ่ม (ลด) จากปีก่อน	ร้อยละ	6.4	6.0	4.8	4.6	6.0	4.1	5.3
ประชากรตอบ้านอยู่อาศัย	คน	7.3	7.2	7.1	7.1	7.0	7.0	7.1
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า	พันราย	310.8	334.9	358.6	384.0	410.3	437.5	
เพิ่ม (ลด) จากปีก่อน	ร้อยละ	8.1	7.8	7.1	7.1	6.9	6.6	7.3
จำนวนพนักงาน	พันคน	4.8	5.1	6.0	6.5	7.3	8.1	
เพิ่ม (ลด) จากปีก่อน	ร้อยละ	1.9	7.6	16.5	9.5	12.1	11.3	9.8
จำนวนพลังงานไฟฟ้าที่จำหน่าย	พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง	1.7	2.2	2.6	3.0	3.5	4.2	
เพิ่ม (ลด) จากปีก่อน	ร้อยละ	26.6	26.0	17.9	16.2	16.8	19.4	20.5
จำนวนพลังงานไฟฟ้าที่ซื้อ	พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง	1.9	2.3	2.8	3.2	3.7	4.4	
เพิ่ม (ลด) จากปีก่อน	ร้อยละ	26.1	25.6	17.5	15.4	16.2	20.1	20.2
พลังงานที่สูญเสีย	ร้อยละ	6.9	6.6	6.3	5.6	5.1	5.7	6.0

รายการ		2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	เฉลี่ย
พื้นที่ในเขตจำหน่าย	ตารางกิโลเมตร	3,106	3,106	3,106	3,106	3,106	3,106	3,106	3,106	3,106	3,106	3,106
พื้นที่จำหน่ายไฟฟ้าแล้ว	ตารางกิโลเมตร	1,229	1,312	1,392	1,475	1,627	1,714	1,850	1,937	2,137	2,192	
เพิ่ม (ลด) จากปีก่อน	ร้อยละ	10.5	6.8	6.1	6.0	10.3	5.3	7.9	4.7	10.3	2.6	7.1
ร้อยละของพื้นที่จำหน่ายหลังไฟฟ้าแล้ว	ร้อยละ	39.6	42.2	44.8	47.5	52.4	55.2	59.6	62.4	68.8	70.6	
ประชากรในเขตจำหน่าย	ล้านคน	4.9	5.1	5.3	5.6	5.7	5.9	6.1	6.3	6.5	6.1	
เพิ่ม (ลด) จากปีก่อน	ร้อยละ	4.3	5.0	4.3	4.2	2.8	2.8	3.3	3.6	2.9	(5.8)	2.7
จำนวนบ้านอยู่อาศัย	ล้านหลังคาเรือน	0.7	0.7	0.8	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.1	1.1	
เพิ่ม (ลด) จากปีก่อน	ร้อยละ	5.2	4.6	4.7	7.1	5.3	6.8	6.2	4.2	3.4	1.8	4.9
ประชากรต่อบ้านอยู่อาศัย	คน	7.0	7.0	7.0	6.8	6.6	6.4	6.2	6.2	6.1	5.7	6.5
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า	พันราย	470.7	506.1	544.7	580.5	625.6	675.4	739.3	793.8	838.3	876.5	
เพิ่ม (ลด) จากปีก่อน	ร้อยละ	7.6	7.5	7.6	6.6	7.8	8.8	9.5	7.4	5.6	4.6	7.3
จำนวนพนักงาน	พันคน	8.2	8.4	8.7	8.9	9.0	9.3	9.7	10.0	10.2	10.3	
เพิ่ม (ลด) จากปีก่อน	ร้อยละ	3.4	2.8	3.4	1.8	1.9	3.2	3.9	3.8	1.6	0.5	2.6
จำนวนพลังงานไฟฟ้าที่จำหน่าย	พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง	4.3	4.8	5.3	6.1	6.8	7.6	7.9	8.2	8.4	9.2	
เพิ่ม (ลด) จากปีก่อน	ร้อยละ	1.7	12.5	10.3	14.6	12.4	11.7	3.4	4.0	3.1	8.6	8.2
จำนวนพลังงานไฟฟ้าที่ซื้อ	พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง	4.5	5.1	5.6	6.4	7.1	8.0	8.3	8.5	8.7	9.7	
เพิ่ม (ลด) จากปีก่อน	ร้อยละ	0.7	13.0	11.0	14.0	11.8	11.3	3.9	2.8	2.7	10.9	8.2
พลังงานที่สูญเสีย	ร้อยละ	4.7	5.2	5.7	5.3	4.8	4.3	4.8	3.7	3.6	5.5	4.8

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฐานะการเงิน

ฐานะการเงินของการไฟฟ้านครหลวงในปี พ.ศ. 2511 - 2516 ซึ่งเป็นช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันและ พ.ศ. 2517 - 2526 ซึ่งเป็นช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน แสดงรายละเอียดในตารางที่ 3 และตารางที่ 4 สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. สินทรัพย์

1.1 สินทรัพย์ถาวร การไฟฟ้านครหลวงบันทึกสินทรัพย์ถาวรในบัญชีตามราคาทุนและคิดค่าเสื่อมราคาแบบวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์แต่ละประเภทที่การไฟฟ้านครหลวงกำหนดขึ้นตามความเหมาะสมตามสภาพการใช้งานโดยไม่คิดมูลค่าซาก ยกเว้นสินทรัพย์ประเภทอุปกรณ์การขนส่งทั่วไปและประเภทเครื่องมือใช้กำลังเครื่องกล ซึ่งคิดมูลค่าซากในอัตราร้อยละ 10 ของราคาทุน สำหรับวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรื้อถอนและเลิกใช้สินทรัพย์ การไฟฟ้านครหลวงจะโอนราคาทุนและค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ที่รื้อถอนหรือเลิกใช้ขึ้นออกจากบัญชีผลต่างระหว่างราคาทุนและค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ที่โอนออก จะนำเข้าบัญชีกำไรขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ หากขายสินทรัพย์นั้นได้ก็นำมูลค่าของเงินที่ขายได้เข้าบัญชีกำไรขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์เช่นเดียวกัน (การไฟฟ้านครหลวง 2526 : 7)

สินทรัพย์ถาวรของการไฟฟ้านครหลวง ประกอบด้วย

1.1.1 สินทรัพย์ด้านไฟฟ้า สินทรัพย์ด้านไฟฟ้าที่ปรากฏในงบดุล จำแนกเป็นประเภทสำคัญ ๆ ได้คือที่ดินและสิทธิเหนือที่ดิน สินทรัพย์ด้านไฟฟ้า 69 กิโลโวลต์ สินทรัพย์ด้านไฟฟ้าต่ำกว่า 69 กิโลโวลต์ และสินทรัพย์ด้านไฟฟ้าทั่วไป

ช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน สินทรัพย์ด้านไฟฟ้าสุทธิเฉลี่ยมีจำนวน 1,060.172 ล้านบาท อัตราเพิ่มจากปีก่อนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 16.16 ส่วนช่วงระหว่างวิกฤติการณ์น้ำมันสินทรัพย์ด้านไฟฟ้าสุทธิเฉลี่ยมีจำนวน 3,354.515 ล้านบาท อัตราเพิ่มจากปีก่อนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 15.23

1.1.2 สินทรัพย์ด้านไฟฟ้าระหว่างก่อสร้าง ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันและช่วงวิกฤติการณ์น้ำมัน สินทรัพย์ด้านไฟฟ้าระหว่างก่อสร้างเฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 474.656 ล้านบาท และ 920.165 ล้านบาท สินทรัพย์ด้านไฟฟ้าระหว่างก่อสร้างเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนนั้นมียอดการเพิ่มขึ้นไม่สม่ำเสมออัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 7.82 และ 2.60 ตามลำดับ

สินทรัพย์ถาวรทั้งสิ้นหลังจากหักค่าเสื่อมราคามีจำนวนเฉลี่ย 1,534.828 ล้านบาท

และ 4,274.680 ล้านบาท อัตราเพิ่มของสินทรัพย์ถาวรทั้งสิ้นสุทธิตัวเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 12.80 และ 19.12 ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันและช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันตามลำดับ

1.2 สินทรัพย์หมุนเวียน สินทรัพย์หมุนเวียนของการไฟฟ้านครหลวง ได้แก่

1.2.1 เงินสดและเงินฝากธนาคาร

การไฟฟ้านครหลวงมีบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวันไว้กับธนาคารต่าง ๆ 18 ธนาคาร เพื่อรับชำระค่าไฟฟ้าจากผู้ใช้ไฟฟ้าซึ่งแจ้งความจำนงขอชำระค่าไฟฟ้าโดยวิธีหักบัญชีเงินฝากธนาคาร ในการนี้การไฟฟ้านครหลวงจะคงเงินฝากขั้นต่ำไว้กับแต่ละธนาคาร เป็นเงินไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาท นอกจากนั้นยังมีบัญชีเงินฝากกระแสรายวันอีกบัญชีหนึ่งกับธนาคารกรุงไทย จำกัด ซึ่งได้ทำความตกลงไว้กับธนาคารว่า กรณีที่ยอดคงเหลือในบัญชีนี้ไม่พอจ่าย ณ วันใด ธนาคารกรุงไทย จำกัด จะโอนเงินจากบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของการไฟฟ้านครหลวง เข้าบัญชีเงินฝากกระแสรายวันตามจำนวนที่จ่ายเงินเกินบัญชี ในวันนั้น

ในช่วงปี 2511 - 2516 หรือก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน เงินสดและเงินฝากธนาคารกระแสรายวัน ณ วันที่ 30 กันยายน เฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 123.590 ล้านบาท และมีอัตราลดลงเฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 11.68 ส่วนปี 2517 - 2526 หรือในช่วงวิกฤติการณ์น้ำมันนั้น เงินสดและเงินฝากธนาคารกระแสรายวัน ณ วันที่ 30 กันยายน เฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 119.480 ล้านบาท โดยมีอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 32.49

เงินฝากธนาคารออมทรัพย์เริ่มมีในปี 2522 จำนวนเงินเฉลี่ยของปี 2522 - 2526 เท่ากับ 634.434 ล้านบาท อัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 234.57

ส่วนเงินฝากธนาคารประจำมีเฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 102.500 ล้านบาท และ 146.500 ล้านบาท อัตราเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 1.00 และ 15.86 ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันและในช่วงวิกฤติการณ์น้ำมันตามลำดับ

สำหรับเงินฝากกระทรวงการคลังนั้น คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2523 เห็นชอบกับมาตรการเร่งรัดให้ส่วนราชการชำระหนี้แก่รัฐวิสาหกิจผู้จำหน่ายกระแสไฟฟ้าและน้ำประปา และให้ส่วนราชการต่าง ๆ ถือปฏิบัติโดยชำระหนี้ด้วยวิธีการ เบิกหักผลส่งให้แก่รัฐวิสาหกิจที่เป็นเจ้าหนี้ ตามนัยแห่งวิธีปฏิบัติดังกล่าวกรมบัญชีกลางจึงโอนเงินค่าไฟฟ้าของส่วนราชการเข้า

บัญชีเงินฝากกระทรวงการคลังในนามการไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้านครหลวงจะเบิกเงินฝากดังกล่าวผ่านบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน ณ ธนาคารแห่งประเทศไทย

เงินฝากกระทรวงการคลังในช่วงปี พ.ศ. 2511 - 2516 เป็นจำนวนเงิน 21.398 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนที่คงที่ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ส่วนในช่วงปี พ.ศ. 2517 - 2526 เป็นจำนวนเงินเฉลี่ย 26.605 ล้านบาท และอัตราการเพิ่มเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 75.43

1.2.2 ลูกหนี้การค้า ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน มีลูกหนี้การค้าเฉลี่ยเป็นเงิน 350.219 ล้านบาท และอัตราการเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนมีจำนวนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 7.67 แต่ในช่วงวิกฤติการณ์น้ำมันมีลูกหนี้การค้าเฉลี่ยเป็นเงิน 1,491.701 ล้านบาท โดยที่อัตราการเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนมีจำนวนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 22.73

1.2.3 ลูกหนี้ค่าธรรมเนียมการใช้ไฟฟ้ามาก คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2523 เรื่องมาตรการประหยัดไฟฟ้า ซึ่งให้การไฟฟ้านครหลวงจัดเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษจากผู้ใช้ไฟฟ้าซึ่งใช้ไฟเกิน 1,500.00 บาทต่อเดือนสำหรับบ้านอยู่อาศัยและธุรกิจขนาดเล็ก และเกิน 10,000.00 บาทต่อเดือนสำหรับธุรกิจขนาดใหญ่ในอัตราร้อยละ 15 ของค่ากระแสไฟฟ้า ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2523 เป็นต้นไป และเดิมการไฟฟ้านครหลวงต้องนำส่งเงินค่าธรรมเนียมที่เก็บได้ทั้งหมดให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2523 อนุมัติให้ขึ้นราคาค่ากระแสไฟฟ้าตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2523 โดยยังคงให้เก็บค่าธรรมเนียมการใช้ไฟฟ้ามากต่อไป แต่ให้ถือเป็นรายได้ของการไฟฟ้านครหลวง

ลูกหนี้ค่าธรรมเนียมการใช้ไฟฟ้ามากมีจำนวนเฉลี่ย ในช่วงปี พ.ศ. 2523 - 2526 เท่ากับ 4.967 ล้านบาท โดยมีอัตราการลดลงจากปีก่อนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 47.26

1.2.4 ลูกหนี้อื่น ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันและช่วงวิกฤติการณ์น้ำมันมีลูกหนี้อื่นเฉลี่ยเป็นเงิน 21.029 ล้านบาท และ 91.824 ล้านบาท โดยที่อัตราการเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนมีจำนวนเฉลี่ยร้อยละ 7.20 และ 15.83 ตามลำดับ

1.2.5 งานรับเหมาระหว่างทำ เป็นงานให้บริการที่การไฟฟ้านครหลวงดำเนินการ

การไหลลูกค้า ไคแก่ ซ่อมเครื่องปรับอากาศ ลิฟท์ ตู้เย็น เดินสายไฟ และปักเสาไฟเป็นกรณีพิเศษ เป็นต้น ซึ่งงานรับเหมาระหว่างทำในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันมีค่าเฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 51.415 ล้านบาท และในช่วงวิกฤติการณ์น้ำมันมีค่าเฉลี่ยเป็นเงิน 79.793 ล้านบาท และอัตราการเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเฉลี่ยร้อยละ 15.02 และ 9.50 ตามลำดับ

1.2.6 พัสดุดังคลัง พัสดุระหว่างทาง และพัสดุระหว่างทำ การตีราคา
 พัสดุดังคลัง ณ วันสิ้นงวดการบัญชี การไฟฟ้านครหลวงถือปฏิบัติตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน (First - in, First - out Method) โดยใช้ราคาทุนเป็นเกณฑ์ ราคาทุนที่ใช้นั้นอาจเป็นราคาทุนที่แท้จริงหรือราคาทุนถัวเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการจัดหาพัสดุดังและประเภทในระหว่างปีว่ามีราคาทุนแตกต่างกันมากหรือไม่ ถ้าเป็นพัสดุดังรายการที่มีราคาทุนต่างกันไม่มากกว่า 5 ราคา ก็จะใช้ราคาทุนที่แท้จริงถ้าต่างกันมากกว่า 5 ราคาจะใช้ราคาทุนถัวเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันและช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันมีพัสดุดังคลังเฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 151.532 ล้านบาท และ 534.106 ล้านบาท ตามลำดับ อัตราการเพิ่มของพัสดุดังคลัง เมื่อเทียบกับปีก่อนมีจำนวนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 10.72 และ 12.66 ตามลำดับ ส่วนพัสดุดังระหว่างทางและพัสดุดังระหว่างทำเฉลี่ยในช่วงวิกฤติการณ์น้ำมันมีเป็นจำนวนเงิน 56.662 ล้านบาท และ 4.693 ล้านบาท ซึ่งอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ -70.49 และ 38.27 ตามลำดับ

2. ส่วนทุน

2.1 ทุนรัฐบาล

ทุนประเดิมของการไฟฟ้านครหลวง เกิดจากการรับโอนสินทรัพย์จาก กองไฟฟ้าหลวง กรมโยธาเทศบาลและจากการไฟฟ้ากรุงเทพ ฯ กระทรวงมหาดไทย โดยหักหนี้ของการไฟฟ้าทั้งสอง ณ วันรับโอนรวมเป็นทุนประเดิมเริ่มแรก 435 ล้านบาท แต่เมื่อได้โอนโรงผลิตไฟฟ้าหลวงสามเสนไปให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแล้วคงเหลือเป็นทุนประมาณ 292 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2521 คณะรัฐมนตรีได้ลงมติอนุมัติให้การไฟฟ้านครหลวงลดทุนลง จำนวน 13.263 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่าโรงจักรไอน้ำวัดเลียบและโรงจักรไอน้ำสามเสน ที่การไฟฟ้านครหลวงโอนให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย คงเหลือเป็นทุนประเดิม 278.309 ล้านบาท หลังจากการจัดตั้งการไฟฟ้านครหลวง ได้มีการเพิ่มทุน

2 ครั้ง โดยรับเป็นเงินจากงบประมาณแผ่นดินจำนวน 78.443 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าภาษีในการนำเข้าอุปกรณ์ของการก่อสร้างระบบจำหน่ายในปี 2504-2507 และได้รับเป็นสินทรัพย์จากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มูลค่า 5.453 ล้านบาท

ดังนั้น ทุบประเดิมเฉลี่ยในช่วงก่อนวิกฤติการณ์น้ำมันและช่วงวิกฤติการณ์น้ำมันจะมีจำนวนเงิน 298.503 ล้านบาท และ 284.307 ล้านบาทตามลำดับ ส่วนเงินงบประมาณแผ่นดินและสินทรัพย์ที่รับโอนจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมีจำนวนคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง

2.2 กำไรสะสม

เดิมการไฟฟ้านครหลวงจัดสรรกำไรสะสมเป็นสำรองขยายกิจการและสำรองลดหนี้เงินกู้ ยอดคงเหลือของกำไรสะสมส่วนที่จัดสรรแล้วที่เฉลี่ยในปี พ.ศ. 2511 - 2516 เป็นจำนวนเงิน 836.201 ล้านบาท อัตราการเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 17.18 หลังจากปี 2517 ก็มีได้มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ การที่การไฟฟ้านครหลวงได้จัดสรรกำไรเป็นสำรองขยายกิจการและสำรองลดหนี้เงินกู้โดยมิได้กินสินทรัพย์ สภาพคล่องไวสำหรับใช้จ่ายเพื่อการนั้น ๆ โดยเฉพาะแต่ประการใดการจัดสรรดังกล่าวย่อมไม่เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง และไม่มี ความหมาย สำหรับการจะขยายกิจการหรือลดหนี้เงินกู้ในอนาคต (การไฟฟ้านครหลวง 2520 : 5) ดังนั้นในวคปี 2521 การไฟฟ้านครหลวงจึงได้โอนสำรองขยายกิจการและสำรองลดหนี้เงินกู้กลับเข้าบัญชีกำไรสะสมโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (การไฟฟ้านครหลวง 2521 : 25) กำไรสะสมส่วนที่จัดสรรแล้วเฉลี่ยในปี พ.ศ. 2517-25.20 เป็นจำนวนเงิน 568.434 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อนเมื่ออัตราลดลงเฉลี่ยร้อยละ 0.09

กำไรสะสมส่วนที่ยังไม่ได้จัดสรรเฉลี่ยในปี พ.ศ. 2517 - 2526 เป็นจำนวนเงิน 1,868.107 ล้านบาท โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 24.07

2.3 ส่วนเกินทุนจากการประกันภัยตนเอง

การไฟฟ้านครหลวงได้ดำเนินการประกันภัยตนเองเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางรถยนต์ จำนวนส่วนเกินทุนจากการประกันภัยตนเองเฉลี่ยเป็นเงิน 1.817 ล้านบาท และ

2.259 ล้านบาท อัตราเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 21.19 ในช่วงปี 2511 - 2516 และอัตราลดลงเฉลี่ยในปี 2517 - 2526 เท่ากับร้อยละ 78.54

รวมส่วนทุนทั้งสิ้นเฉลี่ยในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันเป็นจำนวนเงิน 1,220.417 ล้านบาท และในช่วงเกิดวิกฤติการณ์ น้ำมันเป็นจำนวนเงิน 2,465.943 ล้านบาท โดยมี อัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 11.09 ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน และ 10.70 ในช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน

3. หนี้สิน

3.1 หนี้สินระยะยาว

ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันและช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน เงิน ฎุระยะยาวมีจำนวนเฉลี่ยเป็นเงิน 312.449 ล้านบาท และ 1,073.933 ล้านบาทตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนในช่วงก่อนวิกฤติการณ์น้ำมันมีอัตราลดลงเฉลี่ยเป็นร้อยละ 6.06 ส่วนในช่วงวิกฤติการณ์น้ำมันอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 21.86

3.2 หนี้สินหมุนเวียน หนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่ ได้แก่

3.2.1 เงินกู้ส่วนที่ถึงกำหนดชำระ 1 ปี ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์ น้ำมันไม่มีเงินกู้ส่วนที่ถึงกำหนดชำระ 1 ปี ส่วนในช่วงวิกฤติการณ์น้ำมันมีจำนวนเงินเฉลี่ยเท่ากับ 66.693 ล้านบาท และอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 20.76

3.2.2 เจ้าหนี้ค่าไฟฟ้า เป็นค่าไฟฟ้าที่ค้างจ่ายการไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย จำนวนเงินเฉลี่ย 151.653 ล้านบาท ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน และ 1,262.591 ล้านบาท ในช่วงวิกฤติการณ์น้ำมัน อัตราเพิ่มจากปีก่อนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 16.73 และ 25.15 ในช่วงระยะเวลาทั้งสองตามลำดับ

3.2.3 เงินประกันการใช้ไฟฟ้า การไฟฟ้านครหลวงเรียกเก็บเงิน ประกันการใช้ไฟฟ้าจากผู้ใช้ไฟฟ้าเป็นเงินสด พันธบัตรรัฐบาล และหนังสือค้ำประกันของ ธนาคารพาณิชย์ เงินประกันการใช้ไฟฟ้าเฉลี่ย เป็นจำนวนเงิน 80.760 ล้านบาท และ 204.322 ล้านบาท อัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 12.35 และ 13.31 ในช่วงก่อน วิกฤติการณ์น้ำมันและ ช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน ตามลำดับ

อนึ่ง การไฟฟ้านครหลวงได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 13 เมษายน 2515 ให้นำเงินประกันการใช้ไฟฟ้าไปใช้ในการลงทุนได้ไม่เกินร้อยละ 80

3.2.4 รายได้ค้างส่งกระทรวงการคลัง การที่การไฟฟ้านครหลวงยังมีได้นำส่งรายได้ให้กระทรวงการคลังเนื่องจากเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย ได้กำหนดถึง ความยินยอมของกระทรวงการคลังให้การไฟฟ้านครหลวงไม่ต้องนำส่งรายได้แผ่นดินถ่ายถอดลูกหนี้ค้างชำระของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจค้างเกินกว่าคาขาย 3 เดือน และถ่ายถอดลูกหนี้ค้างลดลงต่ำกว่าคาขาย 3 เดือน การนำส่งรายได้แผ่นดินจะกระทำใตต่อเมื่อผู้ค้ำประกันได้ทำรื้อถอนอาคารก่อนเท่านั้น ขณะนี้กระทรวงการคลังกำลังทำความตกลงกับธนาคารพัฒนาเอเชีย เพื่อให้การไฟฟ้านครหลวงนำส่งเงินรายได้แผ่นดินให้แก่กระทรวงการคลังเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 300 ล้านบาท และปัจจุบันการเจรจายังไม่ทราบผลสรุปในเรื่องนี้

รายได้ค้างส่งกระทรวงการคลังในช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันเฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 353.937 ล้านบาท และอัตราการเพิ่มเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนคิดเป็นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 23.68

รวมหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้นเฉลี่ยในช่วงก่อนวิกฤติการณ์น้ำมัน และในช่วงวิกฤติการณ์น้ำมัน เป็นจำนวนเงิน 360.703 ล้านบาท และ 2,278.273 ล้านบาท โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14.80 และ 22.15เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน ตามลำดับช่วงเวลาดังกล่าว

สรุปฐานะการเงินของการไฟฟ้านครหลวงในช่วงปี 2511 - 2516 และปี 2517 - 2526 หรือช่วงก่อนวิกฤติการณ์น้ำมันและช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันจำนวนสินทรัพย์ทั้งสิ้นซึ่งเท่ากับหนี้สินและทุน คิดเป็นจำนวนเงินเฉลี่ย 2,379.304 ล้านบาท และ 7,171.788 ล้านบาท อัตราการเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนเฉลี่ยร้อยละ 9.90 และ 15.11 ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงงบดุลของการไฟฟ้านครหลวงในปี พ.ศ. 2511 - 2516

รายการ	ปี พ.ศ.	หน่วย : ล้านบาท						เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม(ลด) จากปีก่อนเฉลี่ย
		2511	2512	2513	2514	2515	2516		
สินทรัพย์									
สินทรัพย์ถาวร									
สินทรัพย์ค่านไฟฟ้า		1,007.882	1,249.432	1,410.891	1,542.995	1,778.524	1,979.093	1,494.802	14.56
ค่าเสื่อมราคาสะสม		(321.187)	(355.492)	(410.381)	(465.435)	(513.481)	(541.807)	(434.630)	11.20
สินทรัพย์ค่านไฟฟ้าสุทธิ		686.695	893.940	1,000.510	1,077.560	1,265.043	1,437.286	1,060.172	16.16
สินทรัพย์ค่านไฟฟ้าระหว่างก่อสร้าง		424.986	361.312	396.728	513.234	559.084	592.593	474.656	7.82
สินทรัพย์ทางค่านรตราง		23.993	7.567	1.364	-	-	-	10.975	(75.21)
ค่าเสื่อมราคาสะสม		(23.993)	(7.567)	(1.364)	-	-	-	(10.975)	(75.21)
รวมสินทรัพย์ถาวร		1,111.681	1,255.252	1,397.238	1,590.794	1,824.127	2,029.879	1,534.828	12.80
สินทรัพย์หมุนเวียน									
เงินสดและเงินฝากธนาคารกระแสรายวัน		138.682	149.692	175.331	133.625	79.865	64.344	123.590	(11.68)
เงินฝากธนาคาร - ประจำ		100.000	100.000	100.000	105.000	105.000	105.000	102.500	1.00
เงินฝากกระทรวงการคลัง		21.398	21.398	21.398	21.398	21.398	21.398	21.398	0.00
ลูกหนี้การค้า		278.294	314.354	346.765	364.082	396.727	401.090	350.219	7.67
หนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้การค้า		-	-	-	-	-	(6.714)	(6.714)	-
ลูกหนี้อื่น		17.978	18.183	21.387	21.217	22.226	25.180	21.029	7.20
งานรับเหมาระหว่างทำ		32.883	54.528	50.954	63.945	50.089	56.122	51.415	15.02
พัสดुकงคลัง		111.470	133.161	138.109	160.686	182.282	183.486	151.532	10.72
สำรองพัสดุเสียหายและล้าสมัย		(2.187)	(1.555)	(1.894)	(2.187)	(1.281)	(9.776)	(3.147)	126.02
เงินมัดจำและเงินประกัน		1.546	5.610	4.565	16.964	2.046	29.180	9.982	350.82
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า		1.273	2.046	2.168	4.305	4.539	6.766	3.516	43.95
รายได้ค้างรับ		3.500	3.500	3.500	3.500	3.792	3.792	3.597	1.67
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		704.837	800.917	862.283	892.485	866.683	879.868	834.512	4.68
รายการรอการตัดบัญชีและรอโอน		4.441	6.748	13.014	16.828	10.845	7.907	9.964	22.30
รวมสินทรัพย์		1,820.959	2,062.917	2,272.535	2,500.107	2,701.655	2,917.654	2,379.304	9.90

รายการ	ปี พ.ศ.	2511	2512	2513	2514	2515	2516	เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม(ลด) จากปีก่อนเฉลี่ย
หนี้สินและทุน									
ส่วนทุน									
ทุนรัฐบาล									
ทุนประเดิม		298.503	298.503	298.503	298.503	298.503	298.503	298.503	0.00
เงินงบประมาณแผ่นดิน		78.443	78.443	78.443	78.443	78.443	78.443	78.443	0.00
สินทรัพย์ที่รับโอนจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ		5.453	5.453	5.453	5.453	5.453	5.453	5.453	0.00
กำไรสะสม									
ส่วนที่จัดสรรแล้ว		520.584	658.563	812.386	878.828	1,006.303	1,140.545	836.201	17.18
ส่วนเกินทุนจากการประกกันกับตนเอง		0.999	1.409	1.636	1.858	2.475	2.525	1.817	21.19
รวมส่วนทุน		903.982	1,042.371	1,196.421	1,263.085	1,391.177	1,525.469	1,220.417	11.09
หนี้สินระยะยาว									
เงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย		-	-	-	-	-	16.931	16.931	-
เงินกู้กองทุนพัฒนาการ		355.029	333.339	310.350	286.333	260.978	234.209	296.706	(7.97)
เงินกู้จาก I.C.A.		4.995	1.060	1.979	-	8.529	23.000	7.912	128.56
เงินกู้จากกระทรวงการคลัง		16.000	12.750	-	8.529	-	-	12.426	(26.70)
เงินกู้จาก ก.ว.ส. สมทบเงินกู้ I.C.A.		0.415	0.135	0.135	-	-	-	0.228	(33.73)
รวมหนี้สินระยะยาว		376.439	347.284	312.464	294.862	269.507	274.140	312.449	(6.06)
หนี้สินหมุนเวียน									
เงินกู้กองทุนบำเหน็จพนักงาน		-	-	-	-	-	9.475	9.475	-
เจ้าหนี้ค่าไฟฟ้า		101.083	119.476	124.401	161.671	186.884	216.402	151.653	16.73
เจ้าหนี้อื่น		3.564	18.924	20.458	22.681	47.800	29.554	23.830	104.51
เงินประกันการไร้ไฟฟ้า		57.753	67.307	77.222	85.419	93.642	103.219	80.760	12.35
เงินประกันของพนักงาน		2.455	2.359	2.614	2.948	3.245	3.396	2.836	6.88
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		19.820	22.946	23.431	23.720	27.947	27.818	24.280	7.29
เงินลวงหนำจากงานรับเหมา		41.384	75.858	79.502	85.221	60.507	64.066	67.757	14.43
เงินลวงหนำอื่น ๆ		7.994	7.020	8.615	7.238	12.970	4.212	8.008	1.25
รวมหนี้สินหมุนเวียน		234.053	313.890	336.243	388.898	432.995	458.142	360.703	14.80
รายได้ส่งกระทรวงการคลัง		47.110	46.817	52.101	111.310	114.528	135.912	84.631	29.17
เงินสมทบในการก่อสร้างระบบจำหน่าย		259.375	312.555	375.306	441.952	493.448	523.991	401.104	15.24
รวมหนี้สินและทุน		1,820.959	2,062.917	2,272.535	2,500.107	2,701.655	2,917.654	2,379.304	9.90

ตารางที่ 4 แสดงงบดุลของการไฟฟ้านครหลวง ในปี พ.ศ. 2517 - 2526

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี พ.ศ.											เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม(ร) จากปีก่อน
	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526			
สินทรัพย์													
สินทรัพย์ถาวร													
สินทรัพย์คานไฟฟ้า	2,176.500	2,627.015	2,948.724	3,428.276	3,840.440	4,562.309	5,484.305	6,342.613	7,063.112	8,022.669	4,649.596	15.64	
ค่าเสื่อมราคาสะสม	(580.538)	(661.756)	(738.142)	(833.256)	(946.159)	(1,268.490)	(1,617.352)	(1,853.481)	(2,120.418)	(2,331.224)	(1,295.082)	16.94	
สินทรัพย์คานไฟฟ้าสุทธิ	1,595.962	1,965.259	2,210.582	2,595.020	2,894.281	3,293.819	3,866.953	4,489.132	4,942.694	5,691.445	3,354.515	15.23	
สินทรัพย์คานไฟฟ้าระหว่างก่อสร้าง	710.834	820.190	935.993	794.980	922.075	952.003	1,019.590	1,142.630	1,082.119	821.235	920.165	2.60	
รวมสินทรัพย์ถาวร	2,306.796	2,785.449	3,146.575	3,390.000	3,816.356	4,245.822	4,886.543	5,631.762	6,024.813	6,512.680	4,274.680	19.12	
สินทรัพย์หมุนเวียน													
เงินสดและเงินฝากธนาคารกระแสรายวัน	77.977	49.125	39.662	106.034	162.034	183.110	64.378	130.959	142.351	239.167	119.480	32.49	
เงินฝากธนาคาร - ออมทรัพย์	-	-	-	-	-	25.000	143.000	713.695	1,023.722	1,266.754	634.434	234.57	
เงินฝากธนาคาร - ประจํา	105.000	105.000	100.000	100.000	250.000	510.000	115.000	53.000	60.000	67.000	146.500	15.86	
เงินฝากกระทรวงการคลัง	21.398	14.300	-	-	-	-	-	33.287	104.176	92.884	26.605	75.43	
ลูกหนี้การค้า	552.629	653.996	717.470	864.865	984.744	1,095.486	1,625.884	2,565.424	2,722.820	3,133.696	1,491.701	22.73	
หนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้การค้า	(4.814)	(5.490)	(7.719)	(5.656)	(3.267)	(2.751)	(4.675)	(8.413)	(12.762)	(21.162)	(7.670)	26.36	
ลูกหนี้ค่าธรรมเนียมการใช้ไฟมาก	-	-	-	-	-	-	40.019	4.960	2.367	2.322	4.967	(47.26)	
ลูกหนี้อื่น	40.924	50.408	69.530	87.652	75.549	99.298	110.815	123.914	119.346	140.807	91.824	15.83	
หนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้อื่น	-	-	-	(2.407)	(3.077)	(3.153)	(3.269)	(3.226)	(3.292)	(3.458)	(3.139)	6.63	
งานรับเหมาระหว่างทำ	78.690	37.700	45.332	56.694	49.302	65.967	87.232	124.538	133.155	119.321	79.793	9.50	
ห้สัคคงคลัง	306.690	439.186	418.158	388.655	459.658	455.431	607.826	671.271	773.584	820.604	534.106	12.66	
สำรองห้สัคเสียหาย และลาสมัย	(16.853)	(16.184)	(16.334)	(15.526)	(14.971)	(15.870)	(16.862)	(17.805)	(18.165)	(18.669)	(16.724)	1.23	
ห้สัคระหว่างทาง	-	70.890	9.183	62.439	66.063	106.368	126.749	5.170	42.626	77.135	56.662	70.49	
ห้สัคระหว่างทำ	-	-	-	-	10.883	3.281	8.594	3.939	8.712	11.522	4.693	38.27	
เงินมัดจำและเงินประกัน	69.649	0.457	0.705	0.825	0.990	1.121	1.214	1.238	4.144	19.633	9.998	69.33	
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	3.114	2.009	2.139	2.015	2.120	2.789	3.205	2.872	2.004	2.183	2.445	(1.64)	
รายได้ค้างรับ	4.242	12.363	4.346	4.346	11.406	22.783	19.557	7.409	15.930	21.987	12.437	51.73	
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,238.646	1,413.760	1,382.472	1,649.936	2,051.434	2,548.860	2,928.667	4,412.232	5,120.718	5,971.726	2,871.845	19.79	
รายจ่ายรอการตัดบัญชีและรอโอน	15.528	28.319	42.292	42.010	20.537	27.395	21.166	21.858	12.510	21.013	25.263	13.23	
รวมสินทรัพย์	3,560.970	4,227.528	4,571.339	5,081.946	5,888.327	6,822.077	7,836.376	10,065.852	11,158.041	12,505.419	7,171.788	15.11	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ปี พ.ศ.	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม
													จากปีก่อน
<u>หนี้สินและทุน</u>													
<u>ส่วนทุน</u>													
<u>ทุนรัฐบาล</u>													
ทุนประเดิม		298.503	291.572	291.572	291.572	278.309	278.309	278.309	278.309	278.309	278.309	284.307	(0.7
เงินงบประมาณแผ่นดิน		78.443	78.443	78.443	78.443	78.443	78.443	78.443	78.443	78.443	78.443	78.443	0.0
สินทรัพย์ที่รับโอนจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย		5.453	5.453	5.453	5.453	5.453	5.453	5.453	5.453	5.453	5.453	5.453	0.0
<u>กำไรสะสม</u>													
ส่วนที่ยังไม่ได้จัดสรร		663.277	749.401	749.779	885.302	1,938.160	2,197.010	2,219.624	2,503.869	3,201.447	3,573.201	1,868.107	24.0
ส่วนที่จัดสรรแล้ว		569.582	568.052	568.052	568.052	-	-	-	-	-	-	568.434	(0.0
ส่วนเกินทุนจากการประกันภัยตนเอง		2.983	3.428	3.597	3.740	3.272	2.633	1.415	1.608	0.390	(0.473)	2.259	(78.5
รวมส่วนทุน		1,618.241	1,696.349	1,696.896	1,832.562	2,303.637	2,561.848	2,583.244	2,867.682	3,564.042	3,934.933	2,465.943	10.7
<u>หนี้สินระยะยาว</u>													
เงินกู้กองทุนพัฒนาการ		175.705	143.974	111.025	76.235	39.859	-	-	-	-	-	109.360	(29.9
เงินกูกระทรวงการคลัง		18.400	16.100	13.800	11.500	9.200	6.900	4.600	2.300	-	-	12.650	(24.5
เงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย		143.645	439.872	545.179	658.201	866.597	1,038.216	1,354.650	1,606.718	1,633.453	1,712.607	999.914	39.7
สำรองกำไรขาดทุนจากอัตราปรัวรรค		-	(3.186)	(2.623)	(2.026)	(10.748)	(0.361)	17.485	98.682	(78.545)	(18.350)	0.036	626.4
สินเชื่อผู้ขาย		-	-	-	-	-	-	-	-	42.605	67.663	55.134	58.8
รวมหนี้สินระยะยาว		337.750	596.760	667.381	743.910	904.908	1,044.755	1,376.735	1,707.700	1,597.513	1,761.920	1,073.933	21.8

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการ	ปี พ.ศ.	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม(ลด) จากปีก่อนเฉลี่ย
หนี้สินหมุนเวียน													
เงินกู้ส่วนที่ถึงกำหนดชำระ 1 ปี													
เงินกู้กองทุนพัฒนาการ		29.452	30.676	32.386	34.192	35.746	38.827	-	-	-	-	33.546	5.69
เงินกู้กระทรวงการคลัง		2.300	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300	-	2.300	0.00
เงินกู้ธนาคารเอเซียหัตมา		5.530	11.689	12.583	20.699	29.441	31.974	50.533	61.267	78.545	98.064	40.033	40.74
สินเชื่อผู้ขาย		-	-	-	-	-	-	-	-	12.213	32.408	22.310	165.36
เงินกู้กองทุนบำเหน็จพนักงาน		33.367	-	-	-	-	-	-	249.000	198.900	100.000	145.317	192.21
ดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมผูกพันค้างจ่าย		-	6.360	6.672	7.373	12.387	20.853	28.759	50.922	48.906	47.688	25.547	32.53
เจ้าหนี้ค่าไฟฟ้า		432.699	694.406	744.487	849.087	709.660	821.674	1,261.854	2,268.146	2,301.858	2,542.039	1,262.591	25.15
เจ้าหนี้ค่าธรรมเนียมการใช้ไฟมาก		-	-	-	-	-	-	46.276	5.705	4.284	2.322	14.647	(52.79)
เจ้าหนี้อื่น		84.872	-	-	2.686	71.486	86.882	123.963	71.599	86.686	95.035	77.901	359.61
รายได้ค้างส่งกระทรวงการคลัง		-	182.328	234.038	234.038	203.338	203.338	353.338	414.338	536.338	824.338	353.937	23.68
เงินประกันการใช้ไฟฟ้า		112.862	123.038	135.013	151.063	173.031	201.749	224.752	270.127	305.244	346.342	204.322	13.31
เงินประกันของพนักงาน		3.606	3.678	3.953	4.249	4.507	4.771	5.068	5.633	5.940	5.921	4.733	4.05
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		24.869	29.752	40.195	44.389	56.618	82.974	98.849	94.433	126.554	177.426	77.606	25.35
เงินล่วงหน้าจากงานรับเหมา		86.660	99.852	121.243	139.936	166.570	242.514	234.962	291.646	303.929	234.289	192.160	13.22
เงินล่วงหน้าอื่น		5.660	0.944	3.728	2.769	0.886	0.475	1.409	1.348	2.715	3.335	2.327	43.12
รวมหนี้สินหมุนเวียน		821.877	1,185.023	1,336.598	1,492.781	1,465.970	1,738.331	2,432.063	3,786.464	4,014.412	4,509.207	2,278.273	22.15
รายได้ส่งกระทรวงการคลัง		182.328	-	-	-	-	-	-	-	-	-	182.328	-
สำรองเงินบำเหน็จพนักงาน		-	58.835	92.445	129.238	176.685	237.197	-	-	-	-	138.879	41.97
เงินสมทบในการก่อสร้างระบบจำหน่าย		600.774	690.561	778.019	883.455	1,037.127	1,239.946	1,444.334	1,704.006	1,982.074	2,299.359	1,265.966	16.10
รวมหนี้สินและทุน		3,560.970	4,227.528	4,571.339	5,081.946	5,888.327	6,822.077	7,836.376	10,065.852	11,158.041	12,505.419	7,171.788	15.11

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานของการไฟฟ้านครหลวงในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน (พ.ศ.2511 - 2516) และช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน (พ.ศ.2517 - 2526) แสดงรายละเอียดในตารางที่ 5 และตารางที่ 6 สรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

การไฟฟ้านครหลวงมีรายได้จากการขายพลังไฟฟ้าเฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 1,236.312 ล้านบาท และ 7,750.524 ล้านบาท อัตราการเพิ่มเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 14.69 และ 29.00 นอกจากนั้นยังมีรายได้อื่น ๆ จากค่าปรับ ค่าธรรมเนียมและค่าบริการ ติดตั้งไฟฟ้าและอื่น ๆ อีกเฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 6.765 ล้านบาท และ 59.367 ล้านบาท อัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 32.16 และ 44.24 รายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้าทั้งสิ้น พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี รายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้านี้เฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 1,243.077 ล้านบาท และ 7,809.891 ล้านบาท โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 14.77 และ 27.31 ตามลำดับช่วงระยะเวลาก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันและเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน

ส่วนทางด้านค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้านั้น ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าซื้อกระแสไฟจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งมีจำนวนเงินเฉลี่ย 867.046 ล้านบาท และ 6,591.710 ล้านบาท อัตราการเพิ่มจากปีก่อนเฉลี่ยร้อยละ 17.96 และ 29.30 นอกเหนือจากค่าซื้อพลังงานไฟฟ้าแล้ว ค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้าอื่น ๆ ยังได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการควบคุมระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายในการควบคุมบัญชี การเก็บเงินและบริการ ค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายทั่วไป ค่าเสื่อมราคา ค่าภาษีการค้า และค่าปรับปรุงระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า รวมค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้าทั้งสิ้นเฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 1,040.743 ล้านบาท และ 7,406.076 ล้านบาท อัตราการเพิ่มจากปีก่อนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 17.70 และ 38.97 ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันและเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน ตามลำดับ

อนึ่ง การไฟฟ้านครหลวงมีภาระที่ต้องจ่ายเงินช่วยเหลือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคตามมติคณะรัฐมนตรี ในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

1. ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2526 ให้กำหนดอัตราค่าไฟฟ้าประเภทโรงพยาบาล สถานบริการสาธารณสุข และสถานศึกษาของรัฐ ในอัตราหน่วยละ 1.86

เท่ากับทุกหน่วยกระแสไฟฟ้าที่ใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2526 ในการนี้การไฟฟ้านครหลวงต้องจ่ายเงินช่วยเหลือให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค 1.36 ล้านบาท โดยเฉลี่ยเป็นรายเดือน ๆ ละ 0.11 ล้านบาท ตั้งแต่เดือนมกราคม 2526 เป็นต้นไปตามมติของคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงค่าไฟฟ้าในคราวประชุมครั้งที่ 1 / 2526 เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2526 ซึ่งให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค แบ่งรับภาระรายได้ที่ลดลงของการไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตามอัตราส่วน 5 : 3 : 2

2. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2526 ให้รับอัตราค่าไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในส่วนที่ยังแตกต่างกับของการไฟฟ้านครหลวงให้เท่ากัน พร้อมกับให้ลดค่าไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทุกประเภท ยกเว้นประเภทบ้านอยู่อาศัยสำหรับกระแสไฟฟ้า 35 หน่วยแรกที่ใช้ ลงอีกหน่วยละ 2 สตางค์ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2526 เป็นต้นไป และการไฟฟ้านครหลวงต้องจ่ายเงินช่วยเหลือให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเดือนละ 18.79 ล้านบาท ตั้งแต่เดือนเมษายน 2526 เป็นต้นไป ตามมติของคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงค่าไฟฟ้า ในคราวประชุมครั้งที่ 5 / 2526 เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2526

ดังนั้น การไฟฟ้านครหลวงจึงต้องจ่ายเงินช่วยเหลือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในกรณีทั้งสองข้างต้น และถือเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายทั่วไป ในงบกำไรขาดทุน

เมื่อนำรายได้ทั้งสิ้นหักด้วยค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นแล้ว การไฟฟ้านครหลวงมีกำไรสุทธิเฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 203.773 ล้านบาท และอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 4.12 ในปี พ.ศ. 2511 - 2516 และมีกำไรสุทธิเฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 327.542 ล้านบาท อัตราเพิ่มร้อยละ 52.25 ในปี พ.ศ. 2517-2526 กำไรสุทธิที่เพิ่มมากขึ้นนี้เนื่องจากการไฟฟ้านครหลวงได้ขยายการจำหน่ายไฟฟ้าในพื้นที่ที่รับผิดชอบจากร้อยละ 20.1 ในปี 2511 เป็น ร้อยละ 35.8 ในปี 2516 และสูงขึ้นเป็นร้อยละ 70.6 ในปี 2526 นอกจากนั้นการไฟฟ้านครหลวงได้บริหารการเงินโดยนำเงินฝากธนาคารในบัญชีออมทรัพย์แทนการฝากไว้ในบัญชีกระแสรายวัน ทำให้มีรายได้ดอกเบี้ยสูงขึ้น และอีกประการหนึ่งคือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้จ่ายเงินสมทบช่วยเหลือการไฟฟ้านครหลวง จึงเป็นเหตุให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และเป็นผลให้กำไรสุทธิเพิ่มสูงขึ้น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2511	1512	2513	2514	2515	2516	เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม(ลด) จากปีก่อนเฉลี่ย
รายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้า								
ขายพลังงานไฟฟ้า	850.107	995.133	1,159.757	1,266.594	1,461.522	1,684.762	1,236.312	14.69
รายได้อื่น	2.921	3.766	6.436	7.052	9.303	11.113	6.765	32.16
รวมรายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้า	853.028	998.899	1,166.193	1,273.646	1,470.825	1,695.875	1,243.077	14.77
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้า								
ซื้อพลังงานไฟฟ้า	543.796	671.810	797.262	901.997	1,047.909	1,239.505	867.046	17.96
ค่าใช้จ่ายในการควบคุมระบบจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า	31.195	39.409	46.187	55.234	62.464	76.057	51.758	19.59
ค่าใช้จ่ายในการควบคุมบัญชี การเก็บเงินและบริการ	13.598	17.265	19.832	23.376	25.662	37.023	22.793	22.75
ค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายทั่วไป	26.621	32.384	39.109	41.892	51.869	70.103	43.663	21.70
ค่าเสื่อมราคา	42.208	46.368	54.106	60.776	66.660	60.663	55.130	7.91
ค่าภาษีการค้า	0.913	0.019	0.022	0.035	0.038	0.039	0.178	(2.37)
ค่าปรับปรุงระบบจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า	-	-	-	-	-	1.053	1.053	-
รวมค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้า	658.331	807.255	956.518	1,083.310	1,254.602	1,484.443	1,040.743	17.70
รายได้สุทธิจากการดำเนินงานด้านไฟฟ้า	194.697	191.644	209.675	190.336	216.223	211.432	202.334	2.00
รายได้ (ขาดทุน) สุทธิจากการดำเนินงานด้านการค้าและรับเหมา	11.138	8.293	10.029	12.588	9.472	28.341	13.310	39.07
รวมรายได้สุทธิจากการดำเนินงาน	205.835	199.937	219.704	202.924	225.695	239.773	215.644	3.37
รายได้อื่น								
ดอกเบี้ยรับ	3.960	7.264	7.318	7.393	8.137	7.847	6.987	18.34
รวมรายได้อื่น	3.960	7.264	7.318	7.393	8.137	7.847	6.987	18.34
รายได้สุทธิจากการดำเนินงานรวมรายได้อื่น	209.795	207.201	227.022	210.317	233.832	247.620	222.631	3.61
ค่าใช้จ่ายอื่น								
ดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาว	20.943	19.819	18.500	16.742	15.765	17.589	18.226	(3.16)
ค่าธรรมเนียมผูกพันเงินกู้ระยะยาว	-	-	-	-	1.170	1.848	1.509	57.95
ดอกเบี้ยอื่น	0.113	0.114	0.118	0.131	0.147	0.153	0.129	6.34
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	21.056	19.933	18.618	16.873	17.082	19.590	18.858	(1.08)
กำไรสุทธิ	188.739	187.268	208.404	193.444	216.750	228.030	203.773	4.12

รายการ	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม(ลด) จากปีก่อนเฉลี่ย
รายได้การดำเนินงานด้านไฟฟ้า												
ขายพลังงานไฟฟ้า	2,103.179	2,838.420	3,235.854	3,874.227	5,404.264	6,039.430	8,013.195	13,445.885	15,613.391	16,937.395	7,750.524	29.00
รายได้อื่น	12.461	16.352	18.882	22.075	27.775	30.649	38.821	52.113	149.764	224.776	59.367	44.24
รวมรายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้า	2,115.640	2,854.772	3,254.736	3,896.302	5,432.039	6,070.079	8,052.016	13,497.998	15,763.155	17,162.171	7,809.891	27.31
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้า												
ซื้อพลังงานไฟฟ้า	1,639.718	2,320.932	2,670.424	3,168.591	4,312.384	4,777.889	6,660.626	11,843.895	13,631.341	14,891.298	6,591.710	29.30
ค่าใช้จ่ายในการควบคุมระบบจำหน่ายหลังไฟฟ้า	99.408	123.865	145.223	159.211	184.747	246.909	295.482	339.668	429.194	483.485	250.719	19.42
ค่าใช้จ่ายในการควบคุมบัญชี การเก็บเงิน และบริการ	41.072	58.725	70.191	80.591	91.694	127.957	152.239	175.572	216.744	243.328	125.811	22.30
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และค่าใช้จ่ายทั่วไป	100.516	129.198	151.476	172.308	202.218	265.088	304.527	341.108	411.205	564.098	264.174	21.40
ค่าเสื่อมราคา	81.366	84.127	98.913	107.827	122.297	140.559	192.930	242.709	273.756	314.201	165.869	16.63
ค่าภาษีการค้า	0.034	0.034	0.041	0.057	0.037	0.104	0.116	1.277	2.777	3.299	0.778	150.47
ค่าปรับปรุงระบบจำหน่ายไฟฟ้า	0.247	0.331	0.586	4.831	3.945	14.516	10.548	10.223	11.129	13.795	7.015	124.24
รวมค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้า	1,962.361	2,717.212	3,136.854	3,693.416	4,917.322	5,573.022	7,616.468	12,954.452	14,976.146	16,513.504	7,406.076	38.97
รายได้สุทธิจากการดำเนินงานด้านไฟฟ้า	153.279	137.560	117.882	202.886	514.717	497.057	435.548	543.546	787.009	648.667	403.815	26.38
รายได้(ขาดทุน)สุทธิจากการดำเนินงานด้านการค้าและรับเหมา	8.787	12.227	10.700	11.314	15.040	12.750	22.448	12.582	(13.136)	42.995	13.571	33.90
รวมรายได้สุทธิจากการดำเนินงาน	162.066	149.787	128.582	214.200	529.757	509.807	457.996	556.128	773.873	691.662	417.386	25.36
รายได้อื่น												
ดอกเบี้ยรับ	8.517	10.200	12.039	12.965	20.535	36.579	60.458	28.227	60.075	84.152	33.375	40.12
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราปริวรรต	(0.103)	3.237	(0.006)	(0.786)	6.608	(10.932)	(25.970)	50.838	171.229	(51.789)	14.233	(990.83)
กำไร (ขาดทุน) จากการจำหน่ายสินทรัพย์	-	-	(0.134)	(1.386)	0.953	(9.548)	3.589	3.349	(3.404)	4.495	(0.261)	(243.74)
รวมรายได้อื่น	8.414	13.437	11.899	10.793	28.096	16.099	38.077	82.414	227.900	36.858	47.399	33.15
รายได้สุทธิจากการดำเนินงานรวมรายได้อื่น	170.480	163.224	140.481	224.993	557.853	525.906	496.073	638.542	1,001.773	728.520	464.785	26.34

รายการ	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม(ลด) จากปีก่อน
ค่าใช้จ่ายอื่น												
ดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาว	17.553	32.611	48.529	52.399	69.500	91.393	107.349	128.078	141.536	144.763	83.371	28.48
ค่าธรรมเนียมผูกพันเงินกู้ระยะยาว	1.690	1.128	0.730	1.871	2.549	5.914	5.483	2.269	7.327	10.699	3.966	51.01
ดอกเบี้ยอื่น	0.195	0.212	0.281	0.307	0.323	0.354	0.0781	27.313	32.765	21.003	8.354	395.06
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	19.438	33.951	49.540	54.577	72.372	97.661	113.613	157.660	181.628	176.465	95.691	29.54
กำไรสุทธิก่อนรายการพิเศษ	151.042	129.273	90.941	170.416	485.481	428.245	382.460	480.882	820.145	552.055	369.094	29.93
รายการพิเศษ												
หักภาระในการผันเงินรายได้ช่วยลดอัตราค่าไฟฟ้าในส่วนภูมิภาค	-	-	37.355	33.991	-	-	-	-	-	-	35.680	9.03
ขาดทุนจากการลดค่าเงินบาท	-	-	-	-	-	-	-	134.965	-	-	134.965	-
เงินช่วยเหลือจากกองทุนของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ	-	-	-	-	-	-	60.000	-	-	-	60.000	-
ปรับปรุงค่าเสื่อมราคา	-	-	-	-	-	-	149.205	-	-	-	149.21	-
กำไรสุทธิ	151.042	129.273	53.586	136.425	485.481	428.245	173.255	345.917	820.145	552.055	327.542	52.25

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์งบการเงินโดยเทียบเป็นส่วนร้อยละ (Common Size Statement)

การวิเคราะห์งบดุลซึ่งแสดงฐานะการเงินโดยเทียบเป็นส่วนร้อยละของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หรือหนี้สินและทุนทั้งสิ้นของการไฟฟ้านครหลวงในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน (พ.ศ. 2511 - 2516 และช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน (พ.ศ. 2517 - 2526) แสดงรายละเอียดในตารางที่ 7 และ ที่ 8 สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน เมื่อเทียบรายละเอียดสินทรัพย์แต่ละประเภทต่อจำนวนสินทรัพย์ทั้งสิ้น การไฟฟ้านครหลวงมีสินทรัพย์ด้านไฟฟ้าสุทธิ ร้อยละ 37.71 ในปี 2511 และเพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 49.26 ในปี 2516 โดยในช่วงนี้มีอัตราเฉลี่ยของสินทรัพย์ด้านไฟฟ้าสุทธิต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ 44.04 ส่วนสินทรัพย์ด้านไฟฟ้าระหว่างก่อสร้างในปี 2511 เท่ากับร้อยละ 23.34 ไคลดลงเป็นร้อยละ 20.31 ในปี 2516 และมีอัตราเฉลี่ยของสินทรัพย์ด้านไฟฟ้าระหว่างก่อสร้างร้อยละ 19.97 รวมสินทรัพย์ถาวรต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ 61.05 ในปี 2511 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 69.57 ในปี 2516 และอัตราเฉลี่ยของสินทรัพย์ถาวรเท่ากับร้อยละ 64.01 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

ด้านสินทรัพย์หมุนเวียนของการไฟฟ้านครหลวง ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันมีอัตราส่วนร้อยละของเงินสดและเงินฝากธนาคารกับกระทรวงการคลังต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นเป็น 14.29 ในปี 2511 ลดลงเหลือร้อยละ 6.54 ในปี 2516 และมีอัตราเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 10.84 ในปี 2511 ลูกหนี้การค้าสุทธิคิดเป็นร้อยละ 15.28 ลดลงเหลือร้อยละ 13.52 ในปี 2516 และมีอัตราเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 14.56 ส่วนพัสดุดังคลังสุทธินั้น ในปี 2511 คิดเป็นร้อยละ 6.00 และร้อยละ 5.96 ในปี 2516 โดยมีอัตราเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 6.23 นอกนั้นก็สินทรัพย์ประเภทลูกหนี้อื่น งานรับเหมาระหว่างทำ เงินมัดจำและเงินประกัน ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าและรายได้ค้างรับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 3.14 ในปี 2511 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 4.14 ในปี 2516 และมีอัตราเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 3.73 เมื่อเทียบสินทรัพย์หมุนเวียนกับสินทรัพย์ทั้งสิ้น สินทรัพย์หมุนเวียนในปี 2511 คิดเป็นร้อยละ 38.71 ไคลดลงเหลือร้อยละ 30.16 ในปี 2516 และอัตราเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 35.57

ในปี พ.ศ. 2511 - 2516 หรือช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน การไฟฟ้านครหลวงมีอัตราส่วนทุนเมื่อเทียบกับทุนและหนี้สินในปี 2511 คิดเป็นร้อยละ 49.65 เพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 52.28 ในปี 2516 โดยมีอัตราเฉลี่ยของส่วนทุนเป็นร้อยละ 51.18 หนี้สินระยะ

ยาวในปี 2511 คิดเป็นร้อยละ 20.67 ของจำนวนทุนและหนี้สินทั้งสิ้น และลดลงเหลือเพียงร้อยละ 9.40 ในปี 2516 และอัตราเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 13.74 ส่วนหนี้สินหมุนเวียนคิดเป็นร้อยละ 12.85 ในปี 2511 เพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 15.70 ในปี 2516 และมีอัตราเฉลี่ยร้อยละ 15.03 ของหนี้สินและทุนทั้งสิ้น

ในช่วงเกิดวิกฤตการณ์น้ำมัน สินทรัพย์ด้านไฟฟ้าสุทธิต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นในปี 2517 เท่ากับร้อยละ 44.82 เพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 45.51 ในปี 2516 และมีอัตราเฉลี่ยร้อยละ 47.19 ส่วนสินทรัพย์ด้านไฟฟ้าระหว่างก่อสร้างคิดเป็นร้อยละ 19.96 ในปี 2517 ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 6.57 ในปี 2526 และอัตราเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 14.57 รวมสินทรัพย์ถาวรต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ 64.78 ในปี 2517 ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 52.08 ในปี 2526 และอัตราเฉลี่ยของสินทรัพย์ถาวรเท่ากับร้อยละ 61.76 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

ต้นทุนสินทรัพย์หมุนเวียนของการไฟฟ้านครหลวงในช่วงเกิดวิกฤตการณ์น้ำมัน เงินสดและเงินฝากธนาคารกับกระทรวงการคลังคิดเป็นร้อยละ 5.74 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้นในปี 2517 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 13.31 ในปี 2526 และมีอัตราเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 10.45 ในปี 2517 ลูกหนี้การค้าสุทธิซึ่งคิดเป็นร้อยละ 15.38 ใ้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 24.89 ในปี 2526 และมีอัตราเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 19.11 ส่วนพัสดुकงคลัง พัสดุระหว่างทาง และพัสดุระหว่างทำสุทธิในปี 2517 เท่ากับร้อยละ 8.14 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ลดลงเหลือร้อยละ 7.12 ในปี 2526 และมีอัตราเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 8.59 นอกจากนี้เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนประเภทลูกหนี้ค่าธรรมเนียมการใช้ไฟมาก ลูกหนี้อื่น งานรับเหมาระหว่างทำ เงินมัดจำและเงินประกัน ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าและรายได้ค้างรับซึ่งคิดเป็นร้อยละ 5.52 ในปี 2517 ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 2.41 ในปี 2526 และมีอัตราเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 2.87 เมื่อเทียบสินทรัพย์หมุนเวียนกับสินทรัพย์ทั้งสิ้น สินทรัพย์หมุนเวียนคิดเป็นร้อยละ 34.78 ในปี 2517 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 47.75 ในปี 2526 และอัตราเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 37.80 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

ในปี พ.ศ. 2517 - 2526 หรือช่วงเกิดวิกฤตการณ์น้ำมัน การไฟฟ้านครหลวงมีอัตราส่วนทุน เมื่อเทียบกับหนี้สินและทุนทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ 45.31 ในปี 2517 ลดลงเหลือร้อยละ 31.47 ในปี 2526 และมีอัตราเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 36.02 หนี้สินระยะยาวในปี 2517 คิดเป็นร้อยละ 9.53 ของจำนวนทุนและหนี้สินทั้งสิ้น และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14.09 ในปี 2526

อัตราเฉลี่ยของหนี้สินระยะยาวเท่ากับร้อยละ 14.65 ส่วนหนี้สินหมุนเวียนคิดเป็นร้อยละ 19.51 ในปี 2517 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 36.06 ในปี 2526 และมีอัตราเฉลี่ยร้อยละ 29.72 ของหนี้สินและทุนทั้งสิ้น

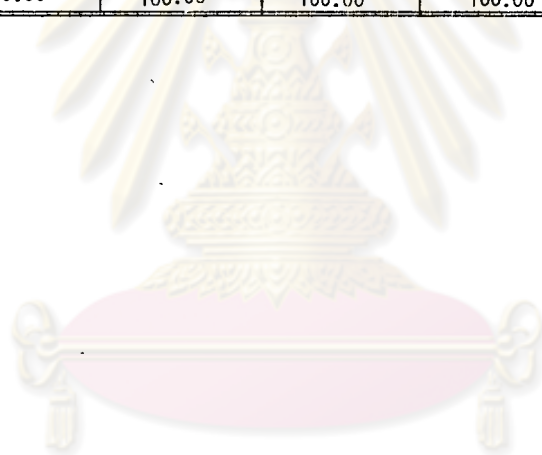

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการ	2511	2512	2513	2514	2515	2516	หน่วย : รอยละ	
							เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม (ลด) จากปีก่อน เฉลี่ย
สินทรัพย์								
สินทรัพย์ถาวร								
สินทรัพย์ค่านไฟฟ้า	55.35	60.57	62.08	61.72	65.83	67.83	62.23	2.50
ค่าเสื่อมราคาสะสม	(17.64)	(17.23)	(18.06)	(18.62)	(19.00)	(18.57)	(18.19)	0.19
สินทรัพย์ค่านไฟฟ้าสุทธิ	37.71	43.34	44.02	43.10	46.83	49.26	44.04	2.31
สินทรัพย์ค่านไฟฟ้าระหว่างก่อสร้าง	23.34	17.51	17.46	20.53	20.69	20.31	19.97	(0.61)
สินทรัพย์ทางคานรถราง	1.32	0.37	0.06	-	-	-	0.58	(0.63)
ค่าเสื่อมราคาสะสม	(1.32)	(0.37)	(0.06)	-	-	-	(0.58)	0.63
รวมสินทรัพย์ถาวร	61.05	60.85	61.48	63.63	67.52	69.57	64.01	(1.70)
สินทรัพย์หมุนเวียน								
เงินสดและเงินฝากธนาคารกระแสรายวัน	7.62	7.26	7.72	5.34	2.96	2.21	5.52	(1.08)
เงินฝากธนาคาร ออมทรัพย์	-	-	-	-	-	-	-	-
เงินฝากธนาคาร ประจำ	5.49	4.85	4.40	4.20	3.89	3.60	4.40	(0.38)
เงินฝากกระทรวงการคลัง	1.18	1.04	0.94	0.86	0.79	0.73	0.92	(0.09)
ลูกหนี้การค้า	15.28	15.24	15.26	14.56	14.68	13.75	14.79	(0.31)
หนี้สงสัยจะสูญ-ลูกหนี้การค้า	-	-	-	-	-	(0.23)	(0.23)	-
ลูกหนี้ค่าธรรมเนียมการใช้ไฟมาก	-	-	-	-	-	-	-	-
ลูกหนี้อื่น	0.99	0.88	0.94	0.85	0.82	0.86	0.89	(0.03)
หนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้อื่น	-	-	-	-	-	-	-	-
งานรับเหมาระหว่างทำ	1.81	2.64	2.24	2.56	1.85	1.92	2.17	0.02
พัสดุกงคลัง	6.12	6.45	6.08	6.43	6.75	6.29	6.35	0.03
สำรองพัสดุเสียหาย และล้าสมัย	(0.12)	(0.08)	(0.08)	(0.09)	(0.05)	(0.33)	(0.12)	0.04
พัสดุระหว่างทาง	-	-	-	-	-	-	-	-
พัสดุระหว่างทำ	-	-	-	-	-	-	-	-
เงินมัดจำ และ เงินประกัน	0.08	0.27	0.20	0.68	0.08	1.00	0.38	0.18
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	0.07	0.10	0.10	0.17	0.17	0.23	0.14	0.03
รายได้ค้างรับ	0.19	0.17	0.15	0.14	0.14	0.13	0.15	0.01
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	38.71	38.82	37.95	35.70	32.08	30.16	35.57	(1.71)
รายจ่ายรอการตัดบัญชี และ รอโอน	0.24	0.33	0.57	0.67	0.40	0.27	0.42	0.01
รวมสินทรัพย์	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	-

รายการ	2511	2512	2513	2514	2515	2516	เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม (ลด) จากปีก่อนเฉลี่ย
<u>หนี้สิน และทุน</u>								
<u>ส่วนทุน</u>								
ทุนเริ่มแรกของรัฐบาล	16.39	14.47	13.14	11.94	11.05	10.23	12.87	(1.23)
เงินงบประมาณแผ่นดิน	4.31	3.80	3.45	3.14	2.90	2.68	3.38	(0.33)
สินทรัพย์ที่รับโอนจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	0.30	0.27	0.24	0.22	0.20	0.19	0.24	(0.02)
<u>กำไรสะสม</u>								
ส่วนที่ยังไม่ได้จัดสรร	-	-	-	-	-	-	-	-
ส่วนที่จัดสรรแล้ว	28.60	31.92	35.75	35.15	37.25	39.09	34.62	2.10
ส่วนเกินทุนจากการประกนภัยตนเอง	0.05	0.07	0.07	0.07	0.09	0.09	0.07	0.01
รวมส่วนทุน	49.65	50.53	52.65	50.52	51.49	52.28	51.18	0.53
<u>หนี้สินระยะยาว :</u>								
เงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย	-	-	-	-	-	0.58	0.58	-
เงินกู้ D.L.F.	19.50	16.15	13.65	11.45	9.66	8.03	13.07	(2.79)
เงินกู้ I.C.A.	0.27	0.05	0.09	-	0.32	0.79	0.30	0.13
เงินกู้จากกระทรวงการคลังสัมทบเงินกู้ D.L.F.	0.88	0.62	-	0.34	-	-	0.61	0.27
เงินกู้จาก ก.ว.ส. สัมทบเงินกู้ I.C.A.	0.02	0.01	0.01	-	-	-	0.01	(0.01)
รวมหนี้สินระยะยาว	20.67	16.83	13.75	11.79	9.98	9.40	13.74	(2.25)
<u>หนี้สินหมุนเวียน</u>								
เงินกู้ส่วนที่ถึงกำหนดชำระ 1 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
เงินกู้กองทุนพัฒนาการ	-	-	-	-	-	-	-	-
เงินกู้กระทรวงการคลัง	-	-	-	-	-	-	-	-
เงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย	-	-	-	-	-	-	-	-
สินเชื่อสูญหาย	-	-	-	-	-	-	-	-
เงินกู้กองทุนบำเหน็จพนักงาน	-	-	-	-	-	0.32	0.32	-
คอกเบี้ย และค่าธรรมเนียมผูกพันค้างจ่าย	-	-	-	-	-	-	-	-
เจ้าหนี้ค่าไฟฟ้า	5.55	5.79	5.47	6.46	6.92	7.42	6.27	0.37
เจ้าหนี้ค่าธรรมเนียมการใช้ไฟผาก	-	-	-	-	-	-	-	-
เจ้าหนี้อื่น	0.20	0.92	0.90	0.91	1.77	1.01	0.95	0.16
รายได้ค้างส่งกระทรวงการคลัง	-	-	-	-	-	-	-	-
เงินประกันการใช้ไฟฟ้า	3.17	3.26	3.40	3.42	3.47	3.54	3.38	0.07

รายการ	2511	2512	2513	2514	2515	2516	เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม (ลด) จากปีก่อนเฉลี่ย
เงินประกันของพนักงาน	0.13	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.00
ค่าใช้จ่ายค่างจ่าย	1.09	1.11	1.03	0.95	1.03	0.95	1.03	(0.03)
เงินล่วงหน้าจากงานรับเหมา	2.27	3.68	3.50	3.41	2.24	2.20	2.88	(0.01)
เงินล่วงหน้าอื่น ๆ	0.44	0.34	0.38	0.29	0.48	0.14	0.35	(0.06)
รวมหนี้สินหมุนเวียน	12.85	15.22	14.80	15.56	16.03	15.70	15.03	0.57
รายได้ส่งกระทรวงการคลัง	2.60	2.27	2.29	4.45	4.24	4.66	3.42	0.41
สำรองเงินบำเหน็จพนักงาน	-	-	-	-	-	-	-	-
เงินสมทบในการก่อสร้างระบบจำหน่าย	14.23	15.15	16.51	17.68	18.26	17.96	16.63	0.75
รวมหนี้สินและทุน	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม(จตุ) จากปีก่อนเฉลี่ย
สินทรัพย์												
สินทรัพย์ถาวร												
สินทรัพย์คานไฟฟ้า	61.12	62.14	64.50	67.46	65.22	66.88	69.99	63.01	63.30	64.15	64.78	0.34
ค่าเสื่อมราคาสะสม	(16.30)	(15.65)	(16.15)	(16.40)	(16.07)	18.59	(20.64)	(18.41)	(19.00)	(18.64)	17.59	0.26
สินทรัพย์คานไฟฟ้าสุทธิ	44.82	46.49	48.35	51.06	49.15	48.28	49.35	44.60	44.30	45.51	47.19	0.08
สินทรัพย์คานไฟฟ้าระหว่างก่อสร้าง	19.96	19.40	20.48	15.64	15.66	13.95	13.01	11.35	9.70	6.57	14.57	(1.49)
รวมสินทรัพย์ถาวร	64.78	65.89	68.83	66.70	64.81	62.23	62.36	55.95	54.00	52.08	61.76	(1.41)
สินทรัพย์หมุนเวียน												
เงินสด และ เงินฝากธนาคารกระแสรายวัน	2.19	1.17	0.87	2.09	2.75	2.68	0.82	1.30	1.28	1.91	1.70	(0.03)
เงินฝากธนาคาร ออมทรัพย์	-	-	-	-	-	0.36	1.82	7.09	9.17	10.13	5.72	2.44
เงินฝากธนาคาร ประจํา	2.95	2.49	2.19	1.97	4.25	7.47	1.47	0.53	0.54	0.53	2.44	(0.27)
เงินฝากกระทรวงการคลัง	0.60	0.34	-	-	-	-	-	0.33	0.93	0.74	0.59	0.03
ลูกหนี้การค้า	15.52	15.47	15.69	17.02	16.72	16.05	20.75	25.48	24.40	25.06	19.22	1.06
หนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้การค้า	(0.14)	(0.12)	(0.17)	(0.11)	(0.06)	(0.04)	(0.06)	(0.08)	(0.11)	(0.17)	(0.11)	0.003
ลูกหนี้ค่าธรรมเนียมการใช้ไฟฟ้	-	-	-	-	-	-	0.51	0.05	0.02	0.02	0.15	(0.16)
ลูกหนี้อื่น	1.15	1.19	1.52	1.72	1.28	1.45	1.41	1.23	1.07	1.13	1.32	(0.00)
หนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้อื่น	-	-	-	(0.05)	(0.05)	(0.05)	(0.04)	(0.03)	(0.03)	(0.03)	(0.04)	(0.003)
งานรับเหมาระหว่างทำ	2.21	0.89	0.99	1.11	0.84	0.96	1.11	1.24	1.19	0.95	1.15	(0.14)
พัสดุคงคลัง	8.61	10.39	9.15	7.65	7.81	6.68	7.76	6.67	6.93	6.56	7.82	(0.23)
สำรองพัสดุเสียหาย และ ล่าสมัย	(0.47)	(0.38)	(0.36)	(0.31)	(0.25)	(0.23)	(0.22)	(0.18)	(0.16)	(0.15)	(0.27)	0.03
พัสดุระหว่างทาง	-	1.68	0.20	1.23	1.12	1.56	1.62	0.05	0.38	0.62	0.94	0.13
พัสดุระหว่างทำ	-	-	-	-	0.18	0.09	0.11	0.04	0.08	0.09	0.10	(0.02)
เงินมัดจำ และ เงินประกัน	1.95	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01	0.04	0.16	0.23	(0.20)
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	0.09	0.05	0.05	0.04	0.04	0.04	0.04	0.03	0.02	0.02	0.04	(0.01)
รายได้ค้างรับ	0.12	0.26	0.09	0.09	0.19	0.33	0.25	0.07	0.14	0.18	0.17	0.01
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	34.78	33.44	30.24	32.47	34.84	37.37	37.37	43.83	45.89	47.75	37.80	1.44
รายการรายการตัดบัญชี และ รอโอน	0.44	0.67	0.93	0.83	0.35	0.40	0.27	0.22	0.11	0.17	0.45	(0.03)
รวมสินทรัพย์	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	-

รายการ	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	เฉลี่ย	จากปีก่อนเฉลี่ย
หนี้สิน และ ทุน												
ส่วนทุน												
ทุนรัฐบาล												
ทุนประเดิม	8.38	6.90	6.38	5.74	4.73	4.08	3.55	2.76	2.50	2.23	4.73	(0.68)
เงินงบประมาณแผ่นดิน	2.20	1.85	1.71	1.54	1.33	1.15	1.00	0.78	0.70	0.63	1.29	(0.17)
สินทรัพย์ที่รับโอนจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	0.15	0.13	0.12	0.11	0.09	0.08	0.07	0.05	0.05	0.04	0.09	(0.01)
กำไรสะสม												
ส่วนที่ยังไม่ได้ออกสรร	16.92	17.73	16.40	17.42	32.91	32.20	28.32	24.87	28.69	28.57	24.40	1.29
ส่วนที่จัดสรรแล้ว	17.65	13.44	12.43	11.18	-	-	-	-	-	-	13.67	2.16
ส่วนเกินทุนจากการประกันภัยตนเอง	-	0.08	0.08	0.07	0.06	0.04	0.02	0.02	0.003	0.003	0.04	(0.01)
รวมส่วนทุน	45.31	40.13	37.12	36.06	39.12	37.55	32.96	28.48	31.94	31.47	36.02	(1.53)
หนี้สินระยะยาว												
เงินกู้กองทุนพัฒนาการ	4.93	3.41	2.43	1.50	0.68	-	-	-	-	-	2.59	(1.06)
เงินกู้กระทรวงการคลัง	0.52	0.38	0.30	0.23	0.15	0.10	0.06	0.02	-	-	0.22	(0.07)
เงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย	4.03	10.41	11.93	12.95	14.72	15.22	17.29	15.97	13.94	13.55	13.00	1.06
สำรองกำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	0.04	(0.08)	(0.06)	(0.04)	(0.18)	(0.01)	0.22	0.98	-	-	0.12	(0.13)
สินเชื่อผู้ชาย	-	-	-	-	-	-	-	-	0.38	0.54	0.46	0.15
รวมหนี้สินระยะยาว	9.53	14.12	14.60	14.64	15.37	15.31	17.57	16.97	14.32	14.09	14.65	0.51
หนี้สินหมุนเวียน												
เงินกู้ส่วนที่ถึงกำหนดชำระ 1 ปี												
เงินกู้กองทุนพัฒนาการ	0.83	0.73	0.71	0.67	0.61	0.57	-	-	-	-	0.69	(0.05)
เงินกู้กระทรวงการคลัง	0.06	0.05	0.05	0.05	0.04	0.03	0.03	0.02	0.02	-	0.04	(0.01)
เงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย	0.16	0.28	0.28	0.41	0.50	0.47	0.65	0.61	0.71	0.78	0.49	0.07
สินเชื่อผู้ชาย	-	-	-	-	-	-	-	-	0.11	0.26	0.18	0.15
เงินกู้กองทุนบำเหน็จพนักงาน												
คอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมผูกพันค้างจ่าย	-	0.15	0.15	0.15	0.21	0.31	0.37	0.51	0.44	0.38	0.30	0.03
เจ้าหนี้ค่าไฟฟ้า	14.53	16.43	16.28	16.71	12.05	12.04	16.10	22.53	20.63	20.33	16.76	0.65
เจ้าหนี้ค่าธรรมเนียมการใช้ไฟฟ้าม												
เจ้าหนี้อื่น												
รายไดค่างส่งกระทรวงการคลัง	-	4.31	5.12	4.61	3.45	2.98	4.51	4.12	4.81	6.59	4.50	0.28
เงินประกันการใช้ไฟฟ้า	3.17	2.91	2.95	2.97	2.94	2.96	2.27	2.68	2.74	2.77	2.89	(0.04)
เงินประกันของพนักงาน	0.10	0.09	0.09	0.08	0.08	0.07	0.06	0.06	0.05	0.05	0.07	(0.01)
ค่าใช้จ่ายค่างวาง	0.66	0.70	0.88	0.87	0.96	1.22	1.26	0.94	1.13	1.42	1.00	0.08
เงินลงทุนจากงานรับเหมา	-	2.36	2.65	2.75	2.83	3.55	3.00	2.90	2.72	1.87	2.74	(0.06)
เงินลงทุนอื่น	-	0.02	0.08	0.05	0.02	0.01	0.02	0.01	0.02	0.03	0.03	0.001
รวมหนี้สินหมุนเวียน	19.51	28.03	29.24	29.37	24.90	25.48	31.04	37.62	35.98	36.06	29.72	1.84
รายไดค่างกระทรวงการคลัง												
สำรองเงินบำเหน็จพนักงาน												
เงินสมทบในการก่อสร้างระบบจำหน่าย												
รวมหนี้สินและทุน	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	-

การวิเคราะห์ทั้งกำไรขาดทุนซึ่งแสดงผลการดำเนินงานของการไฟฟ้านครหลวง โดยเทียบเป็นส่วนร้อยละของรายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้าในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน (พ.ศ. 2511 - 2516) และช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน (พ.ศ. 2517 - 2526) แสดงรายละเอียดในตารางที่ 9 และ ที่ 10 สรุปสาระสำคัญของใ้ดดังนี้

ค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้าเมื่อเทียบกับรายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้าคิดเป็นร้อยละ 77.18 ในปี 2511 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 87.53 ในปี 2516 และร้อยละ 96.22 ในปี 2526 ตามลำดับ ซึ่งค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้าส่วนใหญ่ คือ ค่าซื้อพลังงานไฟฟ้าเท่ากับร้อยละ 63.75 เมื่อ พ.ศ. 2511 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 73.09 ในปี 2516 กับร้อยละ 86.77 ในปี 2526 นอกจากนั้นค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้ายังได้แก่ค่าใช้จ่ายในการควบคุมระบบจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายในการควบคุมบัญชี การเก็บเงินและบริการ ค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายทั่วไป ค่าเสื่อมราคา และค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้าอื่น ๆ อื่นซึ่งรวมคิดเป็นร้อยละ 13.43 ในปี 2511 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14.44 ในปี 2516 และลดลงเป็นร้อยละ 9.45 ในปี 2526 เนื่องจากการประหยัดค่าใช้จ่ายของการไฟฟ้านครหลวง

รายได้สุทธิจากกรรดำเนินงาน ในปี 2511 เท่ากับร้อยละ 24.13 ของรายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้าได้ลดลงเป็นร้อยละ 14.14 ในปี 2516 และลดลงเหลือเพียงร้อยละ 4.03 ในปี 2526 ซึ่งเป็นผลมาจากค่าซื้อพลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการขายพลังงานไฟฟ้า เมื่อรวมรายได้สุทธิจากการดำเนินงานกับรายได้อื่น และหักค่าใช้จ่ายอื่นแล้ว คงเหลือเป็นกำไรสุทธิ ในปี 2511 เท่ากับร้อยละ 22.12 ซึ่งลดลงเป็นร้อยละ 13.45 ในปี 2516 และลดลงเหลือเพียงร้อยละ 3.22 ของรายได้จากกรรดำเนินงานด้านไฟฟ้า ในปี 2526

ในช่วง พ.ศ. 2511 - 2516 หรือช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันอัตราเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้าเท่ากับร้อยละ 82.98 ของรายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้าโดยค่าซื้อพลังงานไฟฟ้าเฉลี่ยร้อยละ 69.09 และค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้าอื่น ๆ เฉลี่ยร้อยละ 13.89 ส่วนอัตราเฉลี่ยของกำไรสุทธิต่อรายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้าคิดเป็นร้อยละ 17.02 ในช่วง พ.ศ. 2517 - 2526 หรือช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้าเฉลี่ย

สูงขึ้นเป็นร้อยละ 94.32 ของรายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้าโดยค่าซื้อพลังงานไฟฟ้าเฉลี่ยได้สูง
ขึ้นเป็นร้อยละ 82.40 และค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้าอื่น ๆ เฉลี่ยได้ลดลงเหลือร้อยละ
11.92 ส่วนอัตราเฉลี่ยของกำไรสุทธิต่อรายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้า ลดลงเหลือเพียงร้อยละ
4.59 ในช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 แสดงงบกำไรขาดทุนโดยเทียบเป็นส่วนย่อยของการไฟฟ้านครหลวง พ.ศ. 2511 - 2516

รายการ	หน่วย : ร้อยละ						ร้อยละ	
	2511	2512	2513	2514	2515	2516	เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม(ลด) จากปีก่อนเฉลี่ย
รายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้า								
ขายพลังงานไฟฟ้า	99.66	99.62	99.45	99.45	99.37	99.34	99.48	(0.06)
รายได้อื่น	0.34	0.38	0.55	0.55	0.63	0.66	0.52	0.06
รวมรายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้า	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	-
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้า								
ซื้อพลังงานไฟฟ้า	63.75	67.26	68.37	70.82	71.25	73.09	69.09	1.87
ค่าใช้จ่ายในการควบคุมระบบจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า	3.66	3.95	3.96	4.34	4.25	4.49	4.11	0.16
ค่าใช้จ่ายในการควบคุมบัญชี การเก็บเงินและบริการ	1.59	1.73	1.70	1.84	1.74	2.18	1.79	0.12
ค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายทั่วไป	3.12	3.24	3.35	3.29	3.53	4.13	3.44	0.20
ค่าเสื่อมราคา	4.95	4.64	4.64	4.77	4.53	3.58	4.52	(0.27)
ค่าภาษีการค้า	0.11	*	*	*	*	*	0.11	(0.02)
ค่าปรับปรุงระบบจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า	-	-	-	-	-	0.06	0.06	-
รวมค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้า	77.18	80.82	82.02	85.06	85.30	87.53	82.98	2.07
รายได้สุทธิจากการดำเนินงานด้านไฟฟ้า	22.82	19.18	17.98	14.94	14.70	12.47	17.02	(2.07)
รายได้ (ขาดทุน) สุทธิจากการดำเนินงานด้านการค้าและรับเหมา	1.31	0.83	0.86	0.99	0.64	1.67	1.05	0.07
รวมรายได้สุทธิจากการดำเนินงาน	24.13	20.01	18.84	15.93	15.34	14.14	18.07	(2.00)
รายได้อื่น								
ดอกเบี้ยรับ	0.46	0.73	0.63	0.58	0.55	0.47	0.57	0.00
รวมรายได้อื่น	0.46	0.73	0.63	0.58	0.55	0.47	0.57	0.00
รายได้สุทธิจากการดำเนินงานรวมรายได้อื่น	24.59	20.74	19.47	16.51	15.89	14.61	18.64	(2.00)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	2511	2512	2513	2514	2515	2516	เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม(ลด) จากปีก่อนเฉลี่ย
<u>ค่าใช้จ่ายอื่น</u>								
ดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาว	2.46	1.98	1.59	1.31	1.07	1.04	0.58	(0.28)
ค่าธรรมเนียมผูกพันเงินกู้ระยะยาว	-	-	-	-	0.08	0.11	0.09	0.03
ดอกเบี้ยอื่น	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	-
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	2.47	1.99	1.60	1.32	1.16	1.16	1.62	(0.26)
กำไรสุทธิ	22.12	18.75	17.87	15.19	14.73	13.45	17.02	(1.73)

หมายเหตุ * มีอัตราส่วนร้อยละน้อยกว่า 0.01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการ	หน่วย : ร้อยละ											อัตรารวม(สุทธิ) จากปีก่อนเฉลี่ย
	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	เฉลี่ย	
รายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้า												
ขายพลังงานไฟฟ้า	99.41	99.43	99.42	99.43	99.49	99.50	99.52	99.61	99.05	98.69	99.35	(0.08)
รายได้อื่น	0.59	0.57	0.58	0.57	0.51	0.50	0.48	0.39	0.95	1.31	0.65	0.08
รวมรายได้ดำเนินงานด้านไฟฟ้า	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	-
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้า												
ซื้อพลังงานไฟฟ้า	77.51	81.30	82.05	81.32	79.39	78.71	82.72	87.74	86.48	86.77	82.40	1.02
ค่าใช้จ่ายในการควบคุมระบบจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า	4.70	4.34	4.46	4.09	3.40	4.07	3.67	2.52	2.72	2.82	3.68	(0.21)
ค่าใช้จ่ายในการควบคุมบัญชี การเก็บเงินและบริการ	1.94	2.06	2.16	2.07	1.69	2.11	1.89	1.30	1.37	1.42	1.80	(0.05)
ค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายทั่วไป	4.75	4.52	4.65	4.42	3.72	4.37	3.78	2.53	2.61	3.28	3.86	(0.16)
ค่าเสื่อมราคา	3.85	2.95	3.04	2.77	2.25	2.31	2.40	1.80	1.74	1.83	2.49	(0.22)
ค่าภาษีการค้า	*	*	*	*	*	*	*	0.01	0.02	0.02	0.02	*
ค่าปรับปรุงระบบจำหน่ายไฟฟ้า	0.01	0.01	0.02	0.12	0.07	0.24	0.13	0.07	0.07	0.08	0.08	0.01
รวมค่าใช้จ่ายดำเนินงานด้านไฟฟ้า	92.76	95.18	96.38	94.79	90.52	91.81	94.59	95.97	95.01	96.22	94.32	0.58
รายได้สุทธิจากการดำเนินงานด้านไฟฟ้า	7.24	4.82	3.62	5.21	9.48	8.19	5.41	4.03	4.99	3.78	5.68	(0.38)
รายได้ (ขาดทุน) สุทธิจากการดำเนินงานด้านการค้าและรับเหมา	0.42	0.43	0.33	0.29	0.27	0.21	0.28	0.09	(0.08)	0.25	0.85	(0.02)
รวมรายได้สุทธิจากการดำเนินงาน	7.66	5.25	3.95	5.50	9.75	8.40	5.69	4.12	4.91	4.03	5.93	(0.40)
รายได้อื่น												
ดอกเบี้ยรับ	0.40	0.36	0.37	0.33	0.39	0.60	0.75	0.21	0.38	0.49	0.43	0.01
กำไร (ขาดทุน) จากอัตรารับวรรต	*	0.11	*	(0.02)	0.12	(0.18)	(0.32)	0.38	1.09	(0.30)	0.11	(0.03)
กำไร (ขาดทุน) จากการจำหน่ายสินทรัพย์	-	-	*	(0.04)	0.01	(0.16)	0.04	0.02	(0.02)	0.02	(0.02)	*
รวมรายได้อื่น	0.40	0.47	0.37	0.27	0.52	0.26	0.47	0.61	1.45	0.21	0.49	(0.02)
รายได้สุทธิจากการดำเนินงานรวมรายได้อื่น	8.06	5.72	4.32	5.77	10.27	8.66	6.16	4.73	6.36	4.24	6.42	(0.42)
ค่าใช้จ่ายอื่น												
ดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาว	0.83	1.14	1.49	1.34	1.27	1.50	1.33	0.95	0.90	0.84	1.16	*
ค่าธรรมเนียมผูกพันเงินกู้ระยะยาว	0.08	0.04	0.02	0.05	0.05	0.10	0.07	0.02	0.05	0.06	0.05	*
ดอกเบี้ยอื่น	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.20	0.21	0.12	0.06	0.01
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	0.92	1.19	1.52	1.40	1.33	1.61	1.41	1.17	1.16	1.02	1.27	0.01
กำไรสุทธิก่อนรายการพิเศษ	7.14	4.53	2.80	4.37	8.94	7.05	4.75	3.56	5.20	3.22	5.15	(0.44)
รายการพิเศษ												
หัก ภาระในการผันเงินรายได้ช่วยลดอัตราค่าไฟฟ้าในส่วนภูมิภาค	-	-	1.15	0.87	-	-	-	-	-	-	1.01	(24.35)
ขาดทุนจากการลดค่าเงินบาท	-	-	-	-	-	-	-	1.00	-	-	1.00	-
เงินช่วยเหลือขาดทุนของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	-	-	-	-	-	-	0.75	-	-	-	0.75	-
ปรับปรุงค่าเสื่อมราคา	-	-	-	-	-	-	1.85	-	-	-	1.85	-
กำไรสุทธิ	7.14	4.53	1.65	3.50	8.94	7.05	2.15	2.56	5.20	3.22	4.59	(0.44)

อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios)

ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน (พ.ศ. 2511 - 2516) และช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน (พ.ศ. 2517 - 2526) การไฟฟ้านครหลวงมีอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญดังแสดงในรายละเอียดตามตารางที่ 11 และที่ 12 อัตราส่วนทางการเงินสรุปได้ดังนี้

1. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)

อัตราส่วนที่แสดงถึงสภาพหรือความสามารถในการชำระหนี้สินระยะสั้น ของการไฟฟ้านครหลวง ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้ คือ

อัตราส่วนหมุนเวียนในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน พ.ศ. 2511 เท่ากับ 2.86 และลดลงเหลือ 1.79 ในปี 2516 ไค้ลดลงเป็น 1.32 ในปี 2526 ของช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน

อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น เท่ากับ 2.37 ในปี 2511 ลดลงเป็น 1.39 ในปี 2516 และ 1.10 ในปี 2526 ตามลำดับ

อัตราหมุนเวียนของเงินสดในปี 2511 เท่ากับ 3.27 รอบ เพิ่มขึ้นเป็น 8.83 รอบ ในปี 2516 และ 10.18 รอบในปี 2526 จำนวนวันที่การไฟฟ้านครหลวงเก็บเงินสดเพื่อใช้ในการขายเท่ากับ 111 วัน ในปี 2511 และลดลงเป็น 41 วัน ในปี 2516 กับ 36 วัน ในปี 2526

ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้เท่ากับ 119 วันในปี 2511 ลดลงเหลือ 87 วัน ในปี 2516 และ 68 วันในปี 2526

อัตราหมุนเวียนของพัสดุกดคลังในปี 2511 เท่ากับ 8 รอบ เพิ่มขึ้นเป็น 9 รอบ และ 21 รอบ ในปี 2516 และปี 2526 ตามลำดับ

จากอัตราส่วนดังกล่าวเมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของทรัพย์สินที่ประกอบเป็นทรัพย์สินหมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียนด้วยแล้ว การไฟฟ้านครหลวงมีสภาพคล่องในช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันดีกว่าช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน

2. อัตราส่วนแสดงการใช้เงินทุนจากการกู้ยืม (Debt Ratios)

ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม คิดเป็นร้อยละ 34 ในปี 2511 และลดลงเหลือร้อยละ 25 ในปี 2516 ส่วนอัตราส่วนแสดงความสามารถใน

การจ่ายดอกเบี้ย 10.01 เท่าในปี 2511 เพิ่มขึ้นเป็น 12.83 เท่าในปี 2516

ในช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันการใช้เงินทุนจากการกู้ยืมได้เพิ่มขึ้นจากช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน โดยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 50 ในปี 2526 แต่อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยลดลงเหลือเพียง 4.14 เท่าในปี 2526

3. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratios)

อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันเท่ากับ 0.76 รอบในปี 2511 และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 0.80 รอบในปี 2516 ส่วนช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันอัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรเพิ่มสูงขึ้นเป็น 3 รอบ ในปี 2526 แสดงว่าการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรนั้น ช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เหล่านั้นอย่างมีประสิทธิภาพกว่าช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน

ด้านสมรรถภาพในการใช้สินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์หมุนเวียนเพื่อก่อให้เกิดรายได้ อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันเท่ากับ 0.47 รอบในปี 2511 และเพิ่มขึ้นเป็น 0.60 รอบ ในปี 2516 ส่วนช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันอัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นเป็น 1 รอบ ในปี 2526 แสดงว่าสมรรถภาพในการใช้สินทรัพย์ทั้งสิ้นของช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันดีกว่าช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน

ส่วนประสิทธิภาพในการควบคุมสินค้าคงคลังนั้น อัตราส่วนหมุนเวียนของพัสดุคงคลังในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันเท่ากับ 8 รอบ ในปี 2511 และเพิ่มขึ้นเป็น 9 รอบ ในปี 2516 ช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันได้เพิ่มมากขึ้นเป็น 21 รอบ ในปี 2526 แสดงว่าในช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันมีประสิทธิภาพในการควบคุมสินค้าคงคลังดีกว่าช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน

ด้านการบริหารลูกหนี้ ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้เท่ากับ 3.05 รอบ ในปี 2511 และเพิ่มขึ้นเป็น 4.2 รอบ ในปี 2516 ระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้เท่ากับ 119 วัน ในปี 2511 และลดลงเหลือ 87 วัน ในปี 2516 ส่วนช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้เพิ่มขึ้นเป็น 5.40 รอบ และระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้ลดลงเป็น 68 วัน ในปี 2526 แสดงว่าการบริหารลูกหนี้ในช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันมีประสิทธิภาพดีกว่าช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน

4. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร (Profitability Ratios)

ในช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย ปี 2511 เท่ากับ ร้อยละ 22.20 ไต่ลดลงตามลำดับเป็นร้อยละ 13.53 ในปี 2516 และร้อยละ 3.26 ในปี 2526 ของช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ปี 2511 เท่ากับร้อยละ 10.36 ก็ลดลงเหลือร้อยละ 7.81 และร้อยละ 4.41 ในปี 2516 และปี 2526 ตามลำดับ ส่วนอัตราผลตอบแทนต่อส่วนทุนช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน เป็นร้อยละ 16.24 ในปี 2511 และลดลง เป็นร้อยละ 11.14 เมื่อปี 2516 นั้น ในปี 2526 ของช่วงเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันอัตราผลตอบแทนต่อส่วนทุนก็ลดลงเป็นร้อยละ 8.86 แสดงว่าสมรรถภาพในการหากำไรช่วงเกิดวิกฤติการณ์ น้ำมันน้อยกว่าช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	2511	2512	2513	2514	2515	2516	เฉลี่ย
1. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)	2.86	2.37	2.40	2.12	1.87	1.79	2.24
2. อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแกม (Acid Test Ratio)	2.37	1.93	1.98	1.03	1.44	1.39	1.69
3. อัตราหมุนเวียนของเงินสด (Cash Turnover)	3.27	3.67	3.91	4.87	7.08	8.83	5.27
4. จำนวนวันที่เก็บเงินสดเพื่อใช้ในการขาย	111	99	93	75	51	41	78
5. อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Accounts Receivable Turnover)	3.05	3.16	3.34	3.48	3.68	4.20	3.48
6. ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้ (วัน)	119	115	109	105	99	87	106
7. อัตราการหมุนเวียนของพัสดุคงคลัง (Inventory Turnover)	8	7	8	8	8	9	8
8. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม	0.34	0.32	0.29	0.27	0.26	0.25	0.29
9. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	10.01	10.45	12.26	12.55	13.80	12.83	11.98
10. อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร	0.76	0.79	0.83	0.80	0.80	0.80	0.80
11. อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม	0.47	0.48	0.51	0.51	0.50	0.60	0.51
12. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย	22.20	18.82	17.97	15.27	14.83	13.53	17.10
13. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	10.36	9.08	9.17	7.74	8.02	7.81	8.70
14. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนทุน	16.24	13.83	13.27	11.36	11.52	11.14	12.89
15. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนทุน	0.57	0.52	0.45	0.47	0.43	0.42	0.48
16. อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อส่วนทุน	0.96	0.93	0.89	0.93	0.97	0.99	0.95
17. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Rate of Return on Rate Base)							
1. คำนวณจากกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ย	29.35	22.35	21.86	18.76	17.78	16.54	21.11
2. คำนวณจากกำไรสุทธิหลังหักดอกเบี้ย	26.42	20.21	20.08	17.27	16.49	15.24	19.29

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 แสดงอัตราส่วนทางการเงินของการไฟฟ้านครหลวง ตั้งแต่ พ.ศ. 2517 - 2526

รายการ	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	เฉลี่ย
1. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)	1.41	1.19	0.97	1.02	1.25	1.29	1.20	1.17	1.27	1.32	1.21
2. อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแกม (Acid Test Ratio)	1.05	0.74	0.65	0.71	0.9	0.97	0.86	0.95	1.04	1.10	0.9
3. อัตราหมุนเวียนของเงินสด (Cash Turnover)	10.29	16.85	23.17	18.80	13.12	8.41	24.86	14.44	11.74	10.18	15.19
4. จำนวนวันที่เก็บเงินสดเพื่อใช้ในการขาย	35	21	16	19	28	43	15	25	31	36	27
5. อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Accounts Receivable Turnover)	3.80	4.34	4.51	4.48	5.49	5.51	4.93	5.38	5.87	5.40	4.97
6. ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้ (วัน)	96	84	81	81	67	66	74	68	62	68	75
7. อัตราการหมุนเวียนของพัสดุคงคลัง (Inventory Turnover)	7	7	8	10	12	14	13	20	21	21	13
8. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม	0.38	0.43	0.46	0.47	0.43	0.44	0.49	0.49	0.50	0.50	0.46
9. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	8.85	4.83	2.09	3.51	7.74	5.40	2.53	3.19	5.53	4.14	4.78
10. อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร	0.9	1	1	1	1	1	2	2	3	3	1.6
11. อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม	0.6	0.7	0.7	0.8	0.9	0.9	1	1	1	1	0.86
12. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย	7.18	4.55	1.66	3.52	8.98	7.09	2.16	2.57	5.25	3.26	4.62
13. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	4.24	3.06	1.17	2.68	8.24	6.28	2.21	3.44	7.38	4.41	4.31
14. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนหุ้น	6.82	5.42	2.17	5.02	14.53	11.26	4.3	7.57	14.79	8.86	8.07
15. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนหุ้น	0.61	0.77	0.85	1.15	0.76	0.79	0.95	1.20	1.01	1.01	0.91
16. อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อส่วนหุ้น	1.04	1.17	1.27	1.43	1.14	1.12	1.21	1.23	1.09	1.04	1.17
17. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Rate of Return on Rate base)											
1. คำนวณจากกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ย	10.21	7.99	4.48	7.08	18.55	15.27	8.56	10.10	18.60	11.78	11.26
2. คำนวณจากกำไรสุทธิหลังหักดอกเบี้ย	9.05	6.34	2.33	5.06	16.15	12.44	4.29	7.33	15.74	9.19	8.79
18. อัตราส่วนในการชำระหนี้ (Debt Service Coverage Ratio)	-	3.56	2.15	2.97	4.29	4.24	3.7	0.25	4.22	3.25	2.86
19. อัตราส่วนการใช้เงินลงทุนต่อเงินลงทุนรวม (Self - Financing Capacity Ratio)	-	26.86	37.17	73.23	127.39	91.80	51.25	72.17	182.28	164.19	82.63

สรุปได้ว่าฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของการไฟฟ้านครหลวงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของการไฟฟ้านครหลวงในอันที่จะปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าซึ่งเป็นการเพิ่มทรัพย์สินถาวรและต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมากโดยหาแหล่งเงินกู้ที่มีเงื่อนไขเหมาะสมมาสมทบกับรายได้ของการไฟฟ้านครหลวงโดยมีต้องใช้จ่ายประมาณแผ่นดิน

ผลการศึกษาในบทนี้จะนำไปใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราค่าไฟฟ้ากับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าต่อไป ส่วนในบทต่อไปจะทำการศึกษาถึงอัตราค่าไฟฟ้า ประเภทของผู้ใช้ไฟฟ้า รูปแบบของอัตราค่าไฟฟ้า ตลอดจนแนวทางในการกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย